ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS
DĖL ZARASŲ MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KOREGAVIMO PATVIRTINIMO

2020 m. lapkričio 26 d. T-204
Zarasai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 19 punktu ir 16 straipsnio 2 dalies 32 punktu, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 27 straipsnio 1 ir 3 dalimis, 28 straipsnio 3 dalimi, Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-8 „Dėl Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“, 145 punktu, atsižvelgdama į Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos teigiamą išvadą (2020 m. spalio 14 d. teritorijų planavimo dokumento patikrinimo aktas Nr. REG156300), Zarasų rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano, patvirtinto Zarasų savivaldybės tarybos 2018 m. balandžio 27 d. sprendimu Nr. T-91 „Dėl Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano koregavimo patvirtinimo”, koregavimą pagal pridedamą Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano aiškinamąjį raštą ir brėžinius (pridedama).

2. Pavesti planavimo organizatoriui paskelbti informacinį pranešimą rajono Savivaldybės svetainėje ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje apie teritorijų planavimo dokumento patvirtinimą.

Sprendimas skelbiamas Teisės aktų registre.

Savivaldybės meras Nikolajus Gusevas

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
ADMINISTRACIJA

ZARASŲ MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KOREGAVIMAS

SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS

URBANISTIKA

Planavimo organizatorius	Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktorius
Bendrojo plano rengėjas	UAB „URBANISTIKA“
Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas	Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano koregavimas
Projekto Nr.	U-1395
Teritorijų planavimo rūšis	Kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas Savivaldybės dalies bendrasis planas
Rengimo etapas	Sprendinių konkretizavimas
Tomas	III tomas
Metai	2020 m.

Įmonė	Pareigos	Vardas, pavardė	Atestato Nr.	Parašas
	Direktorė	Andželika Kažienė	ATP 1682	
	Vyr. Architektė	Andželika Kažienė	ATP 1682	
	PV	Andželika Kažienė	ATP 1682	
	PDV	Dalia Bagdonaitė		
	PDV	Augis Gučas	252	

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

TURINYS

1 BENDROJI DALIS 6
1.1 Bendrieji duomenys 6
1.2 Bendrojo plano koregavimo tikslas ir uždaviniai 6
1.3 Planavimo sąlygos 6
1.4 Teisinė aplinka 7
2 KRAŠTOVAIZDŽIO APSAUGA 9
2.1 Gamtinio karkaso formavimas 9
2.1.1 Bendrosios nuostatos 9
2.1.2 Gamtinio karkaso struktūrinės dalys ir jų išorinių ribų tikslinimas (koregavimas) 10
2.1.3 Gamtinio karkaso teritorijų geoekologinio potencialo vertinimas 12
2.1.4 Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas 14
2.2 Gamtinio kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsauga 19
3 ŽALIŲJŲ PLOTŲ SISTEMOS VYSTYMAS 22
3.1 Bendrosios nuostatos 22
3.2 Žaliųjų plotų sistemos vystymo sprendiniai 22
4 NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGA 278
4.1 Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos kryptys 278
4.2 Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai ir jų apsaugos priemonės 28

GRAFINĖ DALIS

1. Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano Koregavimas. Sprendiniai. Pagrindinis (reglamentų) brėžinys M 1:5000.

2. Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano koregavimas. Sprendiniai. Urbanistinio ir gamtinio karkasų bei architektūrinės erdvinės koncepcijos formavimo brėžinys M 1:5000.

3. Kraštovaizdžio, ekologinės apsaugos zonų, želdynų tvarkymo brėžinys M 1:5000.

1. BENDROJI DALIS

1 BENDROJI DALIS

1.1 Bendrieji duomenys

Rengiamo teritorijų planavimo dokumento pavadinimas: Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano koregavimas.

Teritorijų planavimo dokumento rūšis: kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas.

Teritorijų planavimo lygmuo: vietovės lygmuo - savivaldybės dalies bendrasis planas.

Planuojama teritorija: Zarasų miestas, planuojamos teritorijos plotas – 1321,08 ha

Planavimo organizatorius: Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktorius, Sėlių a. 22, 32110 Zarasai, tel. (8385)37173, faks. (8385) 37172, el.p.: info@zarasai.lt.

Teritorijų planavimo dokumento rengėjas: UAB ,,Urbanistika“, Žalgirio g. 90, 09303 Vilnius.

Planavimo pagrindas: 2018 m. spalio 29 d. Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. I(6.6E)-517 ,,Dėl Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano koregavimo ir planavimo tikslų“.

1.2 Bendrojo plano koregavimo tikslas ir uždaviniai

Planavimo tikslas: Koreguoti Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano kraštovaizdžio ir gamtinio karkaso sprendinius.

Planavimo uždaviniai:

1. Tikslinti gamtinio karkaso sistemą pagal aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus.

2. Koreguoti gamtinio karkaso sprendinius išplečiant pažeistas gamtinio karkaso teritorijas.

3. Kraštovaizdžio vertingose teritorijose, būsimoms privačioms investicijoms, kuriančioms socialinę ir ekonominę gerovę, numatyti sąlygas ir priemones maksimaliai kraštovaizdžio savitumui išsaugoti.

4. Numatyti kraštovaizdžio tvarkymo reglamentavimo kryptis, siūlomas priemones ir apribojimus, užtikrinančius kraštovaizdžio bendrąją ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtinių ir kultūrinių vertybių, kraštovaizdžio kompleksų išsaugojimą, gamtinio karkaso ir kraštovaizdžio tvarkymo zonų įtaką urbanizuotoms ir urbanizuojamoms teritorijoms.

5. Detalizuoti Zarasų miesto ir rajono kraštovaizdžio savitumui svarbias teritorijas, antropogeninius ir gamtinius elementus, nekilnojamojo kultūros paveldo vertybių apsaugos aspektus, panoramas, numatyti jų vizualinę apsaugą.

1.3 Planavimo sąlygos

Išduotos planavimo sąlygos Teritorijų planavimo dokumentų rengimo informacinėje sistemoje:

Eil. Nr.	Planavimo sąlygas išdavusios institucijos pavadinimas	Planavimo sąlygų Nr.	Planavimo sąlygų išdavimo data
1.	Zarasų rajono savivaldybės administracija	Nr.REG87870	2018-11-14
2.	AB ,,Panevėžio energija“	Nr.REG88037	2018-11-15
3.	Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie SAM	Nr.REG87541	2018-11-12
4.	Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos	Nr. REG88607	2018-11-20
5.	Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Utenos skyrius	Nr. (12.12.-U)2U-829	2018-11-20
6.	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	Nr.REG88497	2018-11-19
7.	Aplinkos apsaugos agentūra	Nr.REG87562	2018-11-12

8.	Valstybinė miškų tarnyba	Nr. REG89133	2018-11-26
9.	Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos	Nr.REG87121	2018-11-07
10.	Civilinės aviacijos administracija	Nr.REG87322	2018-11-08
11.	Telia Lietuva, AB	Nr.REG87905	2018-11-14
12.	Utenos apskrities priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba	Nr.REG87395	2018-11-09
13.	Valstybinės sienos apsaugos tarnyba prie LR VRM	Nr.REG88594	2018-11-20
14.	UAB ,,Zarasų vandenys"	Nr.REG87225	2018-11-08

1.4 Teisinė aplinka

Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano koregavimas rengiamas kaip Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano (Zarasų miesto teritorijos bendrasis planas (T00073319, 2014-10-01) sprendinius koreguojantis teritorijų planavimo dokumentas, kuriame, vadovaujantis planavimo darbų programa koreguojami Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano dalies ,,Kraštovaizdžio apsauga" dalies sprendiniai.

Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano koregavimo sprendiniai parengti įvertinant ir atsižvelgiant į jo sąsajas su šalyje ir Utenos apskrityje parengtomis strategijomis, programomis ir planais, nurodytais bendrojo plano koregavimo programoje ir institucijų išduotose planavimo sąlygose.

Planuojamai teritorijai taikomi galiojančių aukštesnio ir atitinkamo lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendinių ir kitų strateginių dokumentų bei programų (projektų) nuostatų reikalavimai:

Bendrųjų planų:
- Lietuvos R2014espublikos teritorijos bendrasis planas, T00052507 (100002000075), 2012-10-29.
- Zarasų miesto teritorijos bendrasis planas, T00073319, 2014-10-01.
- Utenos apskrities teritorijos bendrasis (generalinis) planas, T00053856 (100821000011), 2011-12-27.
- Zarasų rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, T00053968 (000431000535), 2011-10-21.

Specialiojo teritorijų planavimo dokumentų:
- Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas, T00077225, 2015-10-26.
- Utenos apskrities nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema, T00053928, (100002000261), 2009-05-20.
- Zarasų rajono savivaldybės nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema T00053932 (100002000265), 2009-05-20.
- Zarasų miesto istorinės dalies (unikalus kodas kultūros vertybių registre 17126) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas.
- Zarasų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas.
- Zarasų rajono dviračių takų infrastruktūros specialusis planas.
- Utenos apskrities miškų tvarkymo schema, T00053857 (100822000014), 2012-01-02.
- Zarasų rajono savivaldybės šilumos ūkio specialusis planas, patvirtintas Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2006 m. spalio 20 d. sprendimu Nr. T-151 ,,Dėl Zarasų rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano tvirtinimo".

Ūkio šakų plėtros programų ir strateginių dokumentų:
- Nacionalinė miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 569.
- Zarasų rajono savivaldybės 2019 - 2021 metų strateginis veiklos planas, patvirtintas Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2019-02-22 sprendimu Nr. T-1.
- Zarasų miesto turizmo plėtros 2011-2020 metų strategija, patvirtinta Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2011 m. kovo 25 d. sprendimu Nr.T-66.

2. KRAŠTOVAIZDŽIO APSAUGA

2 KRAŠTOVAIZDŽIO APSAUGA

2.1 Gamtinio karkaso formavimas

2.1.1 Bendrosios nuostatos

1. Bendroji šalies teritorijos gamtinio karkaso erdvinė koncepcija ir lokalizavimo modelis buvo nustatyti LR Seimo patvirtintame Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane. Šio modelio sudarymo principai remiasi 2001 m. priimtame LR Saugomų teritorijų įstatyme įteisinta gamtinio karkaso sampratos geoekologine koncepcija. Pagal ją - **gamtiniu karkasu suprantamas vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, užtikrinantis ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, kitų aplinkosaugai svarbių teritorijų ar buveinių, taip pat augalų ir gyvūnų migraciją tarp jų.**

2. Gamtinio karkaso nustatymą formuoja siekiai:

1) sukurti vientisą gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklą, užtikrinantį kraštovaizdžio geoekologinę pusiausvyrą ir gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, sudaryti prielaidas biologinei įvairovei išsaugoti;

2) sujungti didžiausią ekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką bei gyvūnų ir augalų migracijai reikalingas teritorijas;

3) saugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius;

4) didinti šalies miškingumą;

5) optimizuoti kraštovaizdžio urbanizacijos bei technogenizacijos ir žemės ūkio plėtrą.

3. Gamtinis karkasas jungia įvairias teritorijas: rezervatus, draustinius, valstybinius parkus, atkuriamuosius ir genetinius sklypus, ekologinės apsaugos zonas, taip pat miškų ūkio, gamtines rekreacines ir ekologiškai svarbias agrarines teritorijas. Jį sudaro:

1) *geoekologinės takoskyros* – teritorijų juostos, jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietoves: upių aukštupius, vandenskyras, aukštumų ežerynus, kalvynus, pelkynus, priekrantes, požeminių vandenų intensyvaus maitinimo ir karsto paplitimo plotus. Jos skiria stambias gamtines ekosistemas ir palaiko bendrąją gamtinio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą;

2) *migracijos koridoriai* – slėniai, raguvynai bei dubakloniai, kitos teritorijos, kuriomis vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija;

3) *geosistemų vidinio stabilizavimo arealai* – teritorijos, galinčios pakeisti šoninį nuotėkį ar kitus gamtinės migracijos srautus, taip pat reikšmingos biologinės įvairovės požiūriu: želdinių masyvai ir grupės, natūralios pievos, pelkės bei kiti vertingi stambiųjų geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą ekologinę įtaką gamtinėms geosistemoms.

Pagal svarbą gali būti skiriamos tarptautinės (europinės), nacionalinės, regioninės ir rajoninės (vietinės) svarbos gamtinio karkaso dalys.

4. Pagrindines rėžimines zonas gamtinio karkaso struktūroje sudaro jo sudėtyje esančios gamtinės bei kompleksinio tipo ypač saugomos teritorijos, kurioms taikomas konservacinių (gamtos vertybių išsaugojimo) interesų prioritetas, t.y. valstybinių gamtinių rezervatų, valstybinių draustinių bei valstybinių parkų tinklas. Gamtinio karkaso nuostatai valstybiniuose rezervatuose, parkuose, draustiniuose, kultūros paveldo apsaugos teritorijose taikomi tiek, kiek jie neprieštarauja jų apsaugos ir tvarkymo režimams, nustatytiems kituose specialiuose teisės aktuose ir šių teritorijų specialiojo planavimo dokumentuose.

5. Gamtinio karkaso reglamentas teritoriškai diferencijuojamas pagal į jo sudėtį patenkančių žemės naudmenų ūkines kategorijas. Gamtinio karkaso teritorijose skatinama veikla, kuria užtikrinama kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra, saugomas natūralus kraštovaizdžio pobūdis, palaikoma ir didinama gamtinė įvairovė, vykdomi rekultivacijos bei renatūralizacijos darbai. Gamtiniam karkasui priklausančiose konservacinės, miškų, žemės ūkio ir kitos - rekreacinės paskirties teritorijose draudžiama statyti pramonės įmones, kurioms reikalingi taršos

integruotos prevencijos ir kontrolės *(TIPK)* leidimai, ir gyvenamuosius kvartalus. Leidžiama veikla, kuri užtikrina kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą ir ekosistemų stabilumą, atkuria pažeistas ekosistemas ir yra vykdoma pagal teritorijų planavimo dokumentus. Patvirtintomis gamtinio karkaso ribomis ir teisės aktų nustatytais veiklos apribojimais privaloma vadovautis rengiant miškotvarkos, žemėtvarkos projektus bei kitus teritorijų planavimo dokumentus.

6. Gamtinio karkaso teritorijų apsaugą, tvarkymą, naudojimą ir planavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos miškų įstatymas, Lietuvos Respublikos žemės įstatymas, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas, Lietuvos Respublikos turizmo įstatymas, Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų ir kiti įstatymai, atskirų saugomų teritorijų nuostatai, saugomų teritorijų, jų zonų, kultūros paveldo objektų tipiniai ir (ar) individualūs apsaugos reglamentai, valstybinių parkų apsaugos reglamentai, apsaugos sutartys, kurios gali būti sudaromos dėl veiklos apribojimų saugomose teritorijose, konkrečių žemės, miško bei vandens telkinio naudojimo sąlygų nustatymo, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas ,,Dėl atskiriųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo, kiti teisės aktai ir Gamtinio karkaso nuostatai .

7. Siekiant Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano koregavimo planavimo darbų programoje nustatytų planavimo tikslų ir uždavinių įgyvendinimo, sprendinių konkretizavimo stadijoje yra atliekamas tekstinių sprendinių - skyriaus „Kraštovaizdžio apsauga“ ir grafinių sprendinių - „Urbanistinio ir gamtinio karkasų bei architektūrinės erdvinės koncepcijos formavimo brėžinys M 1:5000“ koregavimas ir papildymas, apimantis:

a) Gamtinio karkaso teritorijų išorinių ribų tikslinimą (koregavimą) stambaus mastelio (M 1:5000) teritorijos planuose;

b) Gamtinio karkaso teritorijų geoekologinio potencialo vertinimą, atliekamą vadovaujantis Gamtinio karkaso nuostatais bei Gamtinio karkaso nustatymo ir praktinio taikymo metodika (Lietuvos geografų draugija, 2016);

c) Gamtinio karkaso tvarkymo krypčių koregavimą grafinėje dalyje, remiantis gamtinio karkaso teritorijų geoekologinio potencialo vertinimo rezultatais;

d) Gamtinio karkaso tvarkymo krypčių konkretizavimą, nustatant gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipus, kurie yra susiję ne tik su aplinkosauginėmis, bet ir su miesto teritorijoje svarbiomis socialinėmis - rekreacinėmis funkcijomis;

8. Atliktas Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano gamtinio karkaso sprendinių koregavimas nekeičia Zarasų miesto bendrojo plano žaliųjų plotų sistemos vystymo sprendinių.

2.1.2 Gamtinio karkaso struktūrinės dalys ir jų išorinių ribų tikslinimas (koregavimas)

Esamos būklės įvertinimo ir bendrųjų sprendinių stadijose yra nustatyta, kad Zarasų miesto bendrojo plano sprendiniuose teikiama gamtinio karkaso sistema pilnai atitinka numatytąją aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose - LR bendrajame plane, Nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane, Utenos apskrities bendrajame plane, Zarasų rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane, todėl gamtinio karkaso sistemos tikslinimas (papildymas) nėra reikalingas.

Nacionalinio ir regioninio lygmens gamtinio karkaso planavimo dokumentai yra strateginio pobūdžio – nusakantys svarbiausius prioritetus ekologinei kraštovaizdžio pusiausvyrai užtikrinti. Šiame lygmenyje išskirtos gamtinio karkaso teritorijų ribos į žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentą – Zarasų miesto teritorijos bendrąjį planą nėra perkeliamos tiesiogiai, bet pritaikant gamtinio karkaso teritorijų ribas stambesnio mastelio plano (M 1:5000) detalizacijos lygmeniui.

Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano koregavimo sprendiniuose gamtinio karkaso teritorijų sistema teikiama pagal Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano sprendinius (2014 m.).

Gamtinio karkaso teritorijas, turinčias kompensuoti urbanistinio – ūkinio vystymo poveikį Zarasų miesto teritorijos ribose atstovauja *geosistemų vidinio stabilizavimo arealai* ir *migraciniai koridoriai.*

Migraciniams koridoriams (m) Zarasų miesto gamtiniame karkase priskiriami:

- Vietinės svarbos *Nikajaus – Laukesos* migracinio koridoriaus atkarpa, apimanti ežeringus Zaraso, Zarasaičio, Griežtos ir kt. dubaklonius;
- Vietinės svarbos *Petrūniškės* migracinio koridoriaus atkarpa (pietinėje Zarasų miesto dalyje).

Geosistemų vidinio stabilizavimo arealams (s) Zarasų miesto gamtiniame karkase priskiriami:

- Vietinę svarbą turintis *Magučių* geosistemų vidinio stabilizavimo arealas, skiriamas kalvotoje pakilumoje tarp Griežtos, Zarasaičio ir Balto ežerų;
- Vietinės svarbos *Sasnaukos* geosistemų vidinio stabilizavimo arealas, skiriamas pietvakarinėje Zarasų miesto dalyje.

Zarasų miesto teritorijos gamtinio karkaso teritorijų ribos tikslinamos vadovaujantis Gamtinio karkaso nuostatais bei Gamtinio karkaso nustatymo ir praktinio taikymo metodika (Lietuvos geografų draugija, V., 2016). Darbas atliekamas naudojant: georeferencinių erdvinių duomenų rinkinį GDR10LT, Lietuvos Respublikos teritorijos skaitmeninio rastrinio ortofotografinio žemėlapio ORT10L bei Valstybinės miškų tarnybos, Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos, LR saugomų teritorijų valstybės kadastro, Kultūros vertybių registro, Teritorijų planavimo dokumentų registro, geoportal.lt – Europos bendrijos svarbos natūralios buveinės, Žemių melioracinė būklė ir užmirkimas duomenis.

Atsižvelgiant į kartografinio mastelio (1:5000) raiškos georeferencines galimybes atliekamas gamtinio karkaso teritorijų ribų tikslinimas, įvertinant kraštovaizdžio struktūrą ir pobūdį – reljefą, paviršinio vandens telkinius, šlapynes, miškus, kitų natūralių ir pusiau natūralių buveinių išsidėstymą, žemės naudmenas ir antropogenizacijos laipsnį, kai lemiančiu veiksniu laikomas natūralių bei pusiau natūralių teritorijų išsidėstymas. Atsižvelgiant į detalizacijos lygmens diktuojamus reikalavimus, gamtinio karkaso teritorijų ribos siejamos su žemės naudmenomis, integruojant natūralaus ar santykinai natūralaus kraštovaizdžio plotus (miškų, želdynų ir želdinių).

Visi numatomi gamtinio karkaso teritorijų ribų tikslinimo (koregavimo) atvejai liečia vietinės svarbos *Nikajaus – Laukesos* migracinio koridoriaus atkarpą. Tikslinimas (koregavimas) numatomas: tarp Šiaulių g., Šaltupės skg. ir Zaraso ežero; kairiajame Laukesos upelio krante atkarpoje tarp Zarasaičio ež. ir ež. Griežta; šiaurinėje ež. Griežta dalyje ir keliose kitose vietose. Visi koregavimo atvejai yra nedidelės apimties, juos atlikus Zarasų miesto gamtinio karkaso teritorijų plotas padidėtų 4,1ha.

Zarasų miesto teritorijos ribose išskirtos gamtinio karkaso teritorijos užima 797,1 ha (60,3% miesto teritorijos ploto), tame tarpe didžiąją gamtinio karkaso teritorijų ploto dalį užima migracijos koridoriai (81,4%), geosistemų vidinio stabilizavimo arealams tenka mažesnioji dalis (18,6%).

Pastaba. Per nagrinėjamą laikotarpį keitėsi Zarasų miesto ribos, dėl įvykusių teritorinių pokyčių gamtinio karkaso užimamo ploto duomenys Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano sprendiniuose (2014 m.) ir Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano koregavimo sprendiniuose negali būti lyginami.

Patikslinta gamtinio karkaso teritorijų lokalizacija Zarasų pateikiama grafinėje dalyje „Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano koregavimas. Urbanistinio ir gamtinio karkasų bei architektūrinės erdvinės koncepcijos formavimo brėžinys M 1:5000“, gamtinio karkaso teritorijų apimtis pagal struktūrines dalis *2.1. lentelėje*.

2.1. lentelė. Zarasų miesto gamtinio karkaso teritorijos

Gamtinio karkaso teritorijos	Plotas, ha	% gamtinio karkaso ploto	% miesto ploto (1321,1 ha)
MIGRACINIAI KORIDORIAI (m)	648,8	81,4	49,1
GEOSISTEMŲ VIDINIO STABILIZAVIMO AREALAI (s)	148,3	18,6	11,2
Iš viso:	797,1	100,0	60,3

2.1.3 Gamtinio karkaso teritorijų geoekologinio potencialo vertinimas

Gamtinio karkaso struktūroje ypatingai svarbus vaidmuo tenka visoms daugiamete augmenija padengtoms žemės naudmenoms – miškams, pelkėms, krūmams, natūralioms pievoms, ganykloms ir dirvonams, daugiamečių žolių plotams bei vandenims. Atliekant esamos būklės įvertinimą buvo atnaujinti žemės naudojimo duomenys, kurie rodo, kad per nagrinėjamą laikotarpį Zarasų miesto teritorijoje ženklesni pokyčiai žemės naudmenų struktūroje nevyko. Miško medynai, pievos, vandenys, užpelkėjusios daubos t. y. tie plotai, kuriuose vyrauja natūrali ir pusiau natūrali augmenija, užima nemažą dalį Zarasų miesto teritorijos ploto (apie 50% įskaitant paviršinius vandenis). Miško medynai užima 8,2% miesto ploto. Praktiškai visi miško medynų sklypai sutelkti pietinėje miesto dalyje – didžiausias masyvas yra į rytus nuo Zarasaičio ežero, kitas, kiek mažesnis, pietvakariniame miesto pakraštyje. Medynų tarpe vyrauja pusamžiai ir pribręstantys pušynai su eglių priemaiša. Minkštųjų lapuočių sklypai užima intensyviau drėkinamas tarpukalvines daubas. Vandens telkinių pakrantėse medynai paplitę fragmentiškai, daugelyje atkarpų jų nėra net statokuose pakrančių šlaituose

Per laikotarpį, praėjusį nuo Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano parengimo, situacija gamtinio karkaso teritorijose mažai keitėsi. Tokią situaciją galima vertinti kaip iš dalies palankią – buvo vykdomas atskirųjų želdynų, miesto miškų palaikomasis tvarkymas. Nemažai daliai gamtinio karkaso teritorijų situacija, kai nevykdoma jokia ūkinė veikla, santykinai yra pati palankiausia jų geoekologinio potencialo išsaugojimo aspektu. Atliekant esamos būklės analizę naujų (įvykusių per nagrinėjamą laikotarpį) ženklių gamtinio karkaso teritorijų pažeidimo atvejų nebuvo identifikuota.

Per nagrinėjamą laikotarpį Zarasų mieste yra parengta ir įgyvendinama visa eilė projektų, susijusių su rekreacinių teritorijų ir viešųjų erdvių vystymu: „Zarasų m. viešųjų erdvių kompleksinis sutvarkymas teritorijoje tarp Dariaus ir Girėno g. bei Šiaulių g. ir dviejuose daugiabučių kiemuose P. Širvio g.“; ,,Renginių infrastruktūros atnaujinimas Zarasų miesto Didžiojoje saloje“; „Viešųjų erdvių Zarasų miesto Didžiojoje saloje sutvarkymas“; Turistinio kempingo „Zarasai“ plėtra; Prieplaukų Zaraso ežere statyba ir jų pritaikymas rekreacinės žuvininkystės plėtrai ir kt.

Visais atvejais rekreacinio naudojimo intensyvinimas mažina gamtinio karkaso teritorijų geoekologinį potencialą, tačiau savo ruožtu teritorijos pritaikymas lankymui sumažina nevaldomo, stichiškai pasklidusio lankytojų srauto daromą poveikį aplinkai (pvz. Zaraso ežero saloje vykstančių renginių metu).

Siekiant užtikrinti tinkamą gamtinio karkaso teritorijų planavimą, tvarkymą, naudojimą ir darnų vystymąsi, yra vertinamas Zarasų miesto teritorijoje lokalizuotų gamtinio karkaso teritorijų geoekologinis potencialas.

Zarasų miesto savivaldybės teritorijos gamtinio karkaso geoekologinio potencialo vertinimas atliekamas vadovaujantis Gamtinio karkaso nuostatais bei Gamtinio karkaso nustatymo ir praktinio taikymo metodika (Lietuvos geografų draugija, 2016). Išskiriamos vienodo geoekologinio potencialo teritorijos - santykinai vienalytės teritorijos apimančios vienodo mozaikiškumo,iš vieno žemėveikslio (žemės naudmenos) arba jų derinio suformuotą plotą.

<u>Pagrindinė vertinimo nuostata</u>: geoekologinis teritorijos potencialas tiesiogiai siejasi su teritorijos paviršiaus natūralumu: kuo natūralesnių žemėveikslių (žemės naudmenų) dalis areale didesnė, tuo geoekologinis potencialas aukštesnis ir priešingai – kuo arealą formuojančių žemėveikslių natūralumas mažesnis, tuo geoekologinis potencialas žemesnis. Išskiriamos vienodo geoekologinio potencialo teritorijos - santykinai vienalytės teritorijos apimančios vienodo mozaikiškumo,iš vieno žemėveikslio (žemės naudmenos) arba jų derinio suformuotą plotą.

Pagal kraštovaizdžio natūralumo laipsnį ir gebėjimą atlikti ekologinio kompensavimo funkcijas Zarasų miesto gamtiniame karkase išskiriamos ***patikimo, riboto, silpno, pažeisto, stipriai pažeisto (degraduoto) geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos***. Reikia pažymėti, kad Gamtinio karkaso nuostatuose teikiamas gamtinio karkaso teritorijų geoekologinio potencialo sąvokų apibrėžimas neįvertina geoekologinio potencialo arealų išskyrimo principų skirtinguose planavimo lygmenyse, todėl vertinant tenka nuostatų reikalavimus interpretuoti atsižvelgiant į vietovės (lokalaus lygmens) specifinius ypatumus.

Patikimo geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos – santykinai natūralios miškingos (80-100%) arba pelkingos teritorijos bei paviršinio vandens telkiniai ir jų pakrantės, kitos neurbanizuotos teritorijos, labai gerai atliekančios ekologinio kompensavimo funkcijas (Gamtinio karkaso nuostatai II.4).

Patikimo geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos Zarasų miesto savivaldybės gamtiniame karkase užima labai nedidelę jo ploto dalį – 11,2%.

Riboto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos – santykinai natūralios miškingos (50-80%) teritorijos, stipriai ar iš dalies nusausintos pelkės ir (ar) pievos, paviršinio vandens telkinių ir jų pakrančių teritorijos, gerai atliekančios ekologinio kompensavimo funkcijas (Gamtinio karkaso nuostatai II.4).

Riboto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos Zarasų miesto gamtiniame karkase užima 10,1 % viso jo ploto.

Zarasų miesto teritorijoje net trečdalį ploto užima paviršinio vandens telkiniai, kurie praktiškai visi yra gamtinio karkaso sudėtyje. Paviršinio vandens telkinių geoekologinio potencialo vertinimas nėra apibrėžtas gamtinio karkaso nuostatuose. Tam reikalingi tiksliniai tyrimai, kurie neatliekami bendrojo plano koregavimo apimtyje. Įvertinant tai, kad Zarasų miesto teritorijoje nėra didesnių aplinkos taršos šaltinių, galinčių pabloginti vandens telkinių būklę, gamtinio karkaso sudėtyje esantys vandens telkiniai priskiriami *patikimo/riboto geoekologinio potencialo kategorijai. Patikimo/ riboto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos* Zarasų miesto gamtiniame karkase užima 54,1% viso jo ploto.

Silpno geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos – mažai miško plotų ir pelkučių turinčios, žemės ūkio gamybai naudojamo kaimiškojo kraštovaizdžio (agrarinės) teritorijos, kitos sukultūrintos teritorijos su urbanistiniais elementais, tik patenkinamai atliekančios ekologinio kompensavimo funkcijas (Gamtinio karkaso nuostatai II.4).

Silpno geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos Zarasų miesto gamtiniame karkase užima 22,2% viso jo ploto.

Pažeisto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos – tai mažai miškingos (20-40%) teritorijos, esančios mažesniuose miestuose, miesteliuose, kompaktiškai užstatytuose kaimuose ir (ar) jų artimoje sukultūrintoje aplinkoje, didžiąja dalimi praradusios natūralią kraštovaizdžio struktūrą ir (arba) vertingiausius gamtinius elementus, jų dalis ir nebegalinčios arba galinčios tik iš dalies atlikti ekologinio kompensavimo funkcijas (Gamtinio karkaso nuostatai II.4).

Pažeisto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos Zarasų miesto gamtiniame karkase užima 1,7% viso jo ploto.

Stipriai pažeisto (degraduoto) geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos – tai teritorijos praradusios natūralią kraštovaizdžio struktūrą, nebegalinčios atlikti ekologinio kompensavimo funkcijų, esančios intensyviai urbanizuotose, užstatytose didžiųjų ir vidutinio dydžio miestų centrinių dalių (senamiesčių) teritorijose, pramonės rajonuose, taip pat kitose teritorijose, kuriose iki 20% ploto užima miškai, pavieniai medžiai ar jų grupės, medžių juostos, krūmai, želdynai, pievos, kiti gamtinio kraštovaizdžio elementai (Gamtinio karkaso nuostatai II.4).

Stipriai pažeisto (degraduoto) geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos Zarasų miesto gamtiniame karkase užima 0,7% viso jo ploto.

Zarasų miesto gamtinio karkaso teritorijų geoekologinio potencialo vertinimas pateikiamas brėžinyje „Zarasų miesto bendrojo plano koregavimas. Urbanistinio ir gamtinio karkasų bei architektūrinės erdvinės koncepcijos formavimo brėžinys M 1:5000“, vertinimo rezultatai *2.2. lentelėje.*

2.2. lentelė. Zarasų miesto gamtinio karkaso teritorijų geoekologinis potencialas

Gamtinio karkaso teritorijų geoekologinis potencialas	Plotas, ha	% gamtinio karkaso ploto	% miesto ploto (1321,1 ha)
MIGRACINIAI KORIDORIAI			
Patikimo geoekologinio potencialo teritorijos (mp)	27,6	*3,5*	*2,1*
Riboto geoekologinio potencialo teritorijos (mr)	70,9	*8,9*	*5,4*
Patikimo - riboto geoekologinio potencialo teritorijos (mp-r)	430,9	*54,1*	*32,6*
Silpno geoekologinio potencialo teritorijos (ms)	110,2	*13,8*	*8,3*
Pažeisto geoekologinio potencialo teritorijos (mpž)	4,5	*0,5*	*0,3*
Stipriai pažeisto (degraduoto) geoekologinio potencialo teritorijos (md)	4,7	*0,6*	*0,4*
Viso:	*648,8*	*81,4*	*49,1*

GEOSISTEMŲ VIDINIO STABILIZAVIMO AREALAI			
Patikimo geoekologinio potencialo teritorijos (sp)	61,2	*7,7*	*4,6*
Riboto geoekologinio potencialo teritorijos (sr)	9,4	*1,2*	*0,7*
Silpno geoekologinio potencialo teritorijos (ss)	67,1	*8,4*	*5,1*
Pažeisto geoekologinio potencialo teritorijos (spž)	9,4	*1,2*	*0,7*
Stipriai pažeisto (degraduoto) geoekologinio potencialo teritorijos (sd)	1,2	*0,1*	*0,1*
Viso:	*148,3*	*18,6*	*11,2*
Iš viso:	***797,1***	***100,0***	***60,3***

2.1.4 Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas

Gamtinio karkaso teritorijų funkcionalumo, geoekologinio potencialo patikimumo, teritorinio susietumo užtikrinimas yra vieni iš svarbiausių kraštovaizdžio apsaugos uždavinių. Gamtinio karkaso teritorijos yra itin svarbios ir miesto kraštovaizdžio savitumui. Siekiant pilnaverčio gamtinio karkaso teritorijų funkcionavimo reikalinga taikyti tam tikras kraštotvarkines priemones.

Remiantis geoekologinio potencialo vertinimu yra nustatytos šios, kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipus išreiškiančios, gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo ir apsaugos kryptys:

1) išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis (**m1; s1**),

2) palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas (**m2, s2**),

3) natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio grąžinimas (atkūrimas) ir gausinimas (**m3, s3**),

4) urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas (**m4, s4**).

Įvertinant tai, kad tai pačiai tvarkymo krypčiai priskirtų gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo priemonės gali skirtis dėl nelygiaverčio geoekologinio ir estetinio potencialo, antropogeninio įsavinimo laipsnio, esamo bei planuojamo naudojimo pobūdžio, yra nustatomi konkretizuojantys gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipai, kurie daugiau ar mažiau yra susisiję su tikslinių aplinkosauginių priemonių taikymu bei su miesto teritorijoje svarbiomis socialinėmis - rekreacinėmis funkcijomis ir yra orientuoti į įvairaus geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijas, kurios yra faktiškai naudojamos arba bendrojo plano sprendiniais numatomos naudoti miesto želdynų palaikymui ir tvarkymui bei rekreacinių poreikių tenkinimui.

Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipai:

a) naujo želdyno (miesto miškas; atskirasis apsauginės ir ekologinės paskirties; atskirasis rekreacinės paskirties) įrengimas;
b) esamo želdyno (miesto miškas; atskirasis apsauginės ir ekologinės paskirties; atskirasis rekreacinės paskirties) įrengimo lygio ir būklės gerinimas;
c) esamo želdyno (miesto miškas; atskirasis apsauginės ir ekologinės paskirties; atskirasis rekreacinės paskirties) įrengimo lygio ir būklės palaikymas;
d) kitos paskirties žemės sklypų (gyvenamos, rekreacinės, inžinerinės bei susisiekimo infrastruktūros ir kt.) tvarkymas, užtikrinant gamtinio karkaso nuostatų reikalavimus dėl priklausomųjų želdynų ploto dalies sklypuose;
e) vandens telkinių pakrančių tvarkymas palaikant ir stiprinant jų geoekologinį potencialą;
f) paviršinių vandens telkinių būklės palaikymas ir gerinimas;
g) tikslinių priemonių, išsaugant gamtos ir kultūros paveldo vertybes, taikymas;
h) pažeistų teritorijų rekultivavimo ir natūralizavimo, sureguliuotų upelių renatūralizavimo priemonių taikymas.

Nustatytų gamtinio karkaso tvarkymo krypčių ir jas konkretizuojančių kraštovaizdžio tvarkymo tipų teritorinis išsidėstymas Zarasų miesto teritorijoje pateikiamas grafinėje dalyje „Urbanistinio ir gamtinio karkasų bei architektūrinės erdvinės koncepcijos formavimo brėžinys M 1:5000“, apskaita pagal nustatytas gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptis *2.3 lentelėje*.

2..3 lentelė. Zarasų miesto gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptys

Gamtinio karkaso teritorijų potencialas ir tvarkymo kryptys		Plotas, ha	Dalis gamtinio karkaso ploto (%)	Dalis miesto ploto (%)
Geoekologinis potencialas	Kraštovaizdžio formavimo kryptys			
MIGRACINIAI KORIDORIAI (M), tame tarpe:				
Patikimas (mp)	1 - išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	27,6	*3,5*	*2,1*
Ribotas (mr)	2 - palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas	70,9	*8,9*	*5,4*
Patikimas - ribotas (mp-r)	1;2 - išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis; palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas	430,9	*54,1*	*32,6*
Silpnas (ms)	3 – kraštovaizdžio natūralumą ir gyvybingumą atkuriančių kraštovaizdžio elementų gausinimas	58,7	*7,4*	*4,4*
	4 - urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas	51,5	*6,4*	*3,9*
	Viso:	110,2	*13,8*	*8,3*
Pažeistas (mpž)	3 – kraštovaizdžio natūralumą ir gyvybingumą atkuriančių kraštovaizdžio elementų gausinimas	4,3	*0,5*	*0,3*
	4 - urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas	0,2	*0,0*	*0,0*
		4,5	*0,5*	*0,3*
Stipriai pažeistas (degraduotas) (md)	4 - urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas	4,7	*0,6*	*0,4*
	Viso:	648,8	*81,4*	*49,1*
GEOSISTEMŲ VIDINIO STABILIZAVIMO AREALAI, tame tarpe:				
Patikimas (sp)	1 – išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	61,2	*7,7*	*4,6*
Ribotas (sr)	2 – palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas	9,4	*1,2*	*0,7*
Silpnas (ss)	3 – kraštovaizdžio natūralumą ir gyvybingumą atkuriančių kraštovaizdžio elementų gausinimas	12,2	*1,5*	*0,9*
	4 - urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas	54,9	*6,9*	*4,2*
	Viso:	67,1	*8,4*	*5,1*
Pažeistas (spž)	4 - urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas	9,4	*1,2*	*0,7*
Stipriai pažeistas (degraduotas) (sd)	4 - urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas	1,2	*0,1*	*0,1*
	Viso:	148,3	*18,6*	*11,2*
	Iš viso:	797,1	*100,0*	*60,3*

1) Pirmoji kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo kryptis - išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis (1). Šiai tvarkymo krypčiai priskiriamos visos *patikimo geoekologinio potencialo* gamtinio karkaso teritorijos, išsaugojusiose natūralų (gamtinį) kraštovaizdžio pobūdį bei ekologinio kompensavimo potencialą. Ši tvarkymo kryptis Zarasų miesto ribose yra lokalizuojama ištisiniais miško medynais apaugusiose gamtinio karkaso teritorijose, tame tarpe plotuose, kuriuose Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių inventorizacijos žemėlapio (geoportal.lt) duomenimis yra aptiktos natūralios saugotinos miškų buveinės: 9080 pelkėti lapuočių miškai; 9020 plačialapių ir mišrūs miškai; 91E0 aliuviniai miškai. Zarasų mieste pirmajai kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo krypčiai yra priskirta tik nedidelė gamtinio karkaso teritorijų dalis (apie 11,2%), tame tarpe: migracinių koridorių – 3,5%, vidinio stabilizavimo arealų – 7,7% ploto. *Patikimo geoekologinio potencialo* gamtinio karkaso teritorijos yra turimas miesto gamtinio karkaso funkcionavimo pagrindas, kurio perspektyva susijusi su racionalaus subalansuoto miškų ūkio tvarkymu, miškų regeneracinio potencialo išsaugojimu, rekreacinio naudojimo reguliavimu bei gamtinių vertybių apsaugos užtikrinimu.

Teritorijų tvarkymas. Šios tvarkymo krypties (1) teritorijose taikytini gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipai: *esamo želdyno (miesto miškas; atskirasis apsauginės ir ekologinės paskirties; atskirasis rekreacinės paskirties) įrengimo lygio ir būklės palaikymas* (c); tikslinių priemonių, išsaugant gamtos ir kultūros paveldo vertybes, taikymas (g). Tais atvejais, kai tvarkymo zona ribojasi su paviršinio vandens telkiniais, papildomais taikomas tvarkymo tipas: *vandens telkinių pakrančių tvarkymas palaikant ir stiprinant jų geoekologinį potencialą* (e). Šių teritorijų tvarkymo

perspektyva susijusi su racionaliu jose augančių želdinių – miškų ir kitų žaliųjų plotų struktūros ir natūralumo išsaugojimu bei palaikymu, jų regeneracinio potencialo puoselėjimu, rekreacinio naudojimo reguliavimu bei nustatyto tvarkymo režimo užtikrinimu šiose zonose esančioms natūralioms saugotinoms miškų buveinėms, vandens telkinių pakrančių apsaugos juostos tvarkymo reikalavimų užtikrinimu. Išskirtose šios tvarkymo krypties teritorijose perspektyvoje turi būti išlaikoma esama vyraujanti žemės naudojimo paskirtis – miškų ūkio paskirties žemė. Formuojama įvairiaamžė ir brandumo grupių atžvilgiu racionali medynų struktūra (jaunuolynai, vidutinamžiai, pribręstantys, brandūs ir perbrendę medynai turėtų sudaryti po 20% viso miškų ar kitų želdynų ploto tvarkomame areale). Naudmenų struktūroje išsaugomos šlapynės, natūralios pievos. Išlaikomi ir/arformuojami vandens telkinių pakrančių apsaugos juostų (žolinės ir miško augmenijos) želdiniai.

2) Antroji kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo kryptis - palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas (2). Šiai tvarkymo krypčiai priskiriamos *riboto geoekologinio potencialo* gamtinio karkaso - mišrios naudmenų mozaikos santykinai natūraliose gamtinėse teritorijose, apimančiose apie - 10,1% GK ploto, tame tarpe: migracinių koridorių – 8,9%, vidinio stabilizavimo arealų – 1,2% ploto kuriose miško medynų ir kitų želdinių plotai kaitaliojaisi su pievų naudmenomis, taip pat didesnį antropogeninį krūvį patiriančiose migracijos koridorių atkarpose. Šias teritorijas atstovauja esami įvairaus apželdinimo lygio miško medynų bei kitų želdinių plotai. Šių teritorijų tvarkymas yra kur kas sudėtingesnis, reikalingas tiek esamų funkcijų subalansavimas, tiek regeneracinės priemonės ekologinėms kompensacinėms gamtinės struktūros galioms stiprinti.

Teritorijų tvarkymas. Šios tvarkymo krypties (2) teritorijose taikytini gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipai: *esamo želdyno (miesto miškas; atskirasis apsauginės ir ekologinės paskirties; atskirasis rekreacinės paskirties) įrengimo lygio ir būklės gerinimas* (b); *esamo želdyno (miesto miškas; atskirasis apsauginės ir ekologinės paskirties; atskirasis rekreacinės paskirties) įrengimo lygio ir būklės palaikymas* (c). Tais atvejais, kai tvarkymo zona ribojasi su paviršinio vandens telkiniais, papildomais taikomas tvarkymo tipas: *vandens telkinių pakrančių tvarkymas palaikant ir stiprinant jų geoekologinį potencialą* (e). Tvarkant šias teritorijas prioritetas teikiamas esamų želdynų įrengimo lygio ir būklės gerinimo priemonių taikymui. Rekomenduojamas esamos želdynų struktūros išlaikymas, atliekant einamosios priežiūros darbus, didinant želdinių kiekį, pirmenybę teikiant kiek įmanoma natūralesnei žolinei augmenijai ar medynams. Vyraujanti žemės naudojimo paskirtis - miškų ūkio paskirties žemė ir/ar kitos paskirties žemė, naudojimo būdas – atskirųjų želdynų teritorijos.

Gamtinio karkaso sudėtyje esantiems vandens telkiniams, kurie atliekant geoekologinio potencialo vertinimą yra priskirti *patikimo/riboto geoekologinio potencialo kategorijai,* nustatomos pirmoji (1) ir antroji (2) kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo kryptys, rekomenduojamas tvarkymo tipas – *paviršinių vandens telkinių būklės palaikymas ir gerinimas* (f). Šiam tvarkymo tipui priskiriamos gamtinio karkaso teritorijos užima net 54,1% nuo viso mieste išskiriamų gamtinio karkaso teritorijų ploto. Konkrečių tvarkymo priemonių pagrindimui reikalingi tiksliniai tyrimai, kurie neatliekami bendrojo plano koregavimo apimtyje. Zarasų miesto paviršinių vandens telkinių ekologinės pusiausvyros palaikymo priemonių nustatymas turi būti sprendžiamas tiek vystant miesto infrastruktūros plėtros projektus, tiek vykdant ūkinę veiklą.

3) Trečioji kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo kryptis - grąžinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai (3) taikoma *silpno geoekologinio potencialo bei* miesto aplinkoje sunkiai išvengiamos technogeninės veiklos pažeistose Zarasų miesto gamtinio karkaso teritorijose. Trečiajam kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipui priskirtų teritorijų tarpe vyrauja mažai miško plotų ir kitų želdinių turinčios, žoline augmenija apaugusios sukultūrintos teritorijos su pasitaikančiais urbanistiniais elementais. Šiai tvarkymo krypčiai priskiriamos *silpno geoekologinio potencialo* gamtinio karkaso teritorijos užima 8,9% gamtinio karkaso teritorijų ploto, *pažeisto geoekologinio potencialo* gamtinio karkaso teritorijos 1,7% gamtinio karkaso teritorijų ploto.

Teritorijų tvarkymas. Šios tvarkymo krypties (3) teritorijose taikytini gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipai: *naujo želdyno (miesto miškas; atskirasis apsauginės ir ekologinės paskirties; atskirasis rekreacinės paskirties) įrengimas* (a); *esamo želdyno (miesto miškas; atskirasis apsauginės ir ekologinės paskirties; atskirasis rekreacinės paskirties) įrengimo lygio ir būklės gerinimas* (b). Tais atvejais, kai tvarkymo zona ribojasi su paviršinio vandens telkiniais, papildomais taikomas tvarkymo tipas: *vandens telkinių pakrančių tvarkymas palaikant ir stiprinant jų geoekologinį potencialą* (e). Prioritetas teikiamas atskirųjų rekreacinės ar apsauginės ir ekologinės paskirties želdynų įveisimui ir darniam tvarkymui. Įgyvendinus tvarkymo priemones šių gamtinio karkaso teritorijų

geoekologinis potencialas turėtų padidėti. Naujai įrengiami želdynai būtų Zarasų miesto žaliųjų plotų sistemos dalis. Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipas - *pažeistų teritorijų rekultivavimo ir natūralizavimo, sureguliuotų upelių renatūralizavimo priemonių taikymas* (h) reikalingas gamtinio karkaso ir jo sudėtyje numatomų želdynų sistemos dalių teritorijose, kuriose visų pirma reikia atlikti rekultivavimo ir natūralizavimo darbus (ūkinės veiklos transformuotos teritorijos, sureguliuotos upelių atkarpos ir pan.). Pagrindus poreikį ir ekologinę naudą taikytinas sureguliuotų upelių fragmentų renatūralizavimas, pažeistų žemių rekultivavimas ir natūralizavimas įveisiant želdinius, kraštovaizdžio estetinio potencialo gerinimas.

4) Ketvirtoji kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo kryptis - urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijose tvarkymas (4*)*. Ši tvarkymo kryptis taikoma gamtinio karkaso dalyse, kuriose Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano sprendiniuose numatomi teritorijų naudojimo tipai yra susiję su įvairaus intensyvumo užstatymo ar kitos, su kraštovaizdžio performavimu susijusios veiklos, vystymu. Šiai tvarkymo krypčiai yra priskiriamos visos *pažeisto*, *stipriai pažeisto (degraduoto*) ir dalis *silpno geoekologinio potencialo* gamtinio karkaso teritorijų, kurios visos užima15,2% miesto gamtinio karkaso teritorijų ploto.

Teritorijų tvarkymas. Daugeliu atvejų tai yra jau užstatytos teritorijos ar kitoje ūkinėje veikloje naudojamos teritorijos, praradusios natūralią kraštovaizdžio struktūrą ir /arba vertingiausius gamtinius elementus, jų dalis ir nebegalinčios atlikti ekologinio kompensavimo funkcijų (vertinamos kaip *silpno, pažeisto, stipriai pažeisto (degraduoto) geoekologinio potencialo teritorijos*). Pagrindinis uždavinys – nebloginti geoekologinio potencialo. Šiose teritorijose, priklausomai nuo bendrajame plane numatomo teritorijos vystymo būdo (centro teritorija, gyvenamos teritorijos, rekreacinės teritorijos ir kt.) taikytini sekantys gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipai: *kitos paskirties žemės sklypų (gyvenamos, rekreacinės, inžinerinės bei susisiekimo infrastruktūros ir kt.) tvarkymas, užtikrinant gamtinio karkaso nuostatų reikalavimus dėl priklausomųjų želdynų ploto dalies sklypuose* (d)*; naujo želdyno (miesto miškas; atskirasis apsauginės ir ekologinės paskirties; atskirasis rekreacinės paskirties) įrengimas* (a); *esamo želdyno (miesto miškas; atskirasis apsauginės ir ekologinės paskirties; atskirasis rekreacinės paskirties) įrengimo lygio ir būklės palaikymas* (c). Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipas - *pažeistų teritorijų rekultivavimo ir natūralizavimo, sureguliuotų upelių renatūralizavimo priemonių taikymas* (h) reikalingas gamtinio karkaso ir jo sudėtyje numatomų želdynų sistemos dalių teritorijose, kuriose visų pirma reikia atlikti rekultivavimo ir natūralizavimo darbus (ūkinės veiklos transformuotos teritorijos, sureguliuotos upelių atkarpos ir pan.). Tais atvejais, kai tvarkymo zona ribojasi su paviršinio vandens telkiniais, papildomais taikomas tvarkymo tipas: *vandens telkinių pakrančių tvarkymas palaikant ir stiprinant jų geoekologinį potencialą* (e). Visais atvejai prioritetas teikiamas gamtinių kraštovaizdžio elementų išsaugojimui. Urbanizuotose ir numatomose urbanizuoti teritorijose, patenkančiose į gamtinį karkasą, priklausomųjų želdynų norma ir plotai nustatomi vadovaujantis LR aplinkos ministro įsakymu „Dėl atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Gamtinio karkaso nuostatais.

Atliktas Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano gamtinio karkaso sprendinių koregavimas nekeičia Zarasų miesto bendrojo plano žaliųjų plotų sistemos vystymo sprendinių.

Nustatytų gamtinio karkaso tvarkymo krypčių ir gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipų pasiskirstymas reglamentuojamuose rajonuose, numatytuose Zarasų miesto teritorijos bendrajame plane („Pagrindinis (reglamentų) brėžinys), pateikiamas 2.4 lentelėje.

2.4 lentelė. Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas reglamentuojamuose rajonuose

Reglamentuojamo rajono numeris brėžinyje*	Teritorijos naudojimo tipas	Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo indeksas brėžinyje**
C1	MI	mpž/3(c;e)
	BZ	mpž/3(c;e);ms/3(a,e)
	GC	ms/4(d); md/4(d)
C2	BZ	mpž/3(c;e)
C3	BZ	mpž/3(c;e); mpž/3(a)
	MI	mpž/3(c;e)

C6	BZ	ms/3(a;b;e); mpž/3(a)
C14	MI	ms/3(a;b;e)
	BZ	ms/3(a;b;e); md/4(b;e)
	GV/BZ	ms/4(d)
	GV	ms/4(d)
C15	MI	ms/3(a;b;e)
	BZ	ms/3(a;b;e)
	GV	ms/4(d)
C24	PA	ms/3(a;b;e); mpž/3(a);
R1	MI	ms/3(a;b;e); sr/2(b)
	BZ	ms/3(a;b;e)
	GV	spž/4(d); sd/4(d;h); mpž/4(d)
R2	MI	sr/2(b)
	BZ	ss/4(d;a)
	GV	ss/4(d); spž/4(d);
R3	MI	mr/2(b;e)
	BZ	ms/3(a;b;e)
	GV	ss/4(d)
R4	C	mr/2(g)
	BZ	ms/3(a;b;e); mr/2(g)
	GV	ms/4(d)
	GG	ms/4(s)
	SK	ms/4(d;e)
R5	MI	mr/2(b;e); mr/2(b);
	BZ	ms/3(a;b;e); ms/4(d;e)
	GV	ms/4(d)
R6	C	mr/2(b;e)
	MI	mp/1(c;e); mr/2(b;e); mp/1(c;e); sp/1(c); sr/2(b);
	BZ	mr/2(b;e); ss/3(a)
	SK	ss/4(d;a)
R7	GV/BZ	ss/4(d)
	BZ	ms/3(a;b;e); ss/3(a)
R8	MI	mp/1(c;e)
	SK	mr/2(b;e); sp/1(c); spž/4(d)
R9	MI	mp/1(c;e)
	BZ	ms/3(a;b;e)
R10	MI	mr/2(b;e); mp/1(c;g)
	BZ	ms/3(a;e); ms/3(a;b;e)
	SK	ms/4(d;e)
P1	MI	sp/1(c); ms/3(a;b;e); sr/2(b); mr/2(b;e)
P2	GV	sp/1(c); sr/2(b)
	MI	sp/1(c); sr/2(b)
P3	BZ	mpž/3(h;a)
P4	MI	mr/2(b)
	BZ	mpž/3(h;a)
P5	MI	mr/2(b)
	BZ	ms/3(a)
P6	MI	mr/2(b)
	BZ	ms/3(a);
P7	MI	mr/2(b)
	BZ	mpž/3(h;a)
V1	BZ	mr/2(c); ms/3(a)
	GV	ms/4(d;e); ms/4(d);
V2	BZ	ms/3(a)
V4	BZ	ms/3(a;e); md/4(d;e); mr/2(a;b;e)
	GV/BZ	ms/4(d)
	GV	ms/4(d)

V5	C	mr/2(c;g;e);
	GV	ms/3(a;b;e); mr/2(a;b;e);
	MI	mp/1(c;g;e)
	BZ	ms/3(a;b;e); mr/2(a;b;e); mr/2(c;g;e)
V6	BZ	mr/2(b;e)
	SK	ms/4(d;a;b;e)
V7	MI	ms/3(a;b;e); mr/2(c;e)
	BZ	ms/3(a); ms/3(a;b;e);
V8	MI	mr/2(c;e)
	BZ	ms/3(a;b;e); ms/3(a);
V9	GV	ms/4(d)
	MI	mr/2(b;e)
	BZ	ms/3(a;b;e)
	SK	ms/4(d)
Š2	BZ	ms/3(h;a)
Š3	BZ	ms/3(h;a)
	VA	mp-r/1;2(f); mr/2(f); mp/1(c;g)
	TI; TK	md/4(d); md/4(b;e)

*- Zarasų miesto teritorijos bendrasis planas. Pagrindinis (reglamentų) brėžinys M 1:5000

**- Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano koregavimas. Urbanistinio ir gamtinio karkasų bei architektūrinės erdvinės koncepcijos formavimo brėžinys M 1:5000.

2.2 Gamtinio kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsauga

Bendrąją šalies teritorijos gamtinio kraštovaizdžio įvairovės (jo geogenetinio fondo) apsaugos sistemą užtikrina specialus, pagal LR Saugomų teritorijų įstatymą įsteigtų instituciškai (turinčių administraciją) ir neinstituciškai organizuotų konservacinės apsaugos prioriteto (išsaugančių)[1] bei kompleksinių[2] saugomų teritorijų tinklas.

Remiantis saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis Zarasų miesto teritorijos ribose nėra gamtinio kraštovaizdžio įvairovės apsaugą vykdančių saugomų teritorijų, ir gamtos paveldo objektų, tame tarpe nėra įsteigtų vietinio lygmens - savivaldybės saugomų teritorijų ir gamtos paveldo objektų. Zarasų miesto teritorijos bendrajame plano koregavimo sprendiniuose neteikiami pasiūlymai dėl naujų saugomų teritorijų ar objektų steigimo. Tai būtų specialaus aplinkosauginio planavimo dokumentų tikslas. Įvertinant esamą situaciją, bendrasis planas akcentuoja teritorijų paieškų vietinio lygmens - savivaldybės saugomų draustinių ir gamtos paveldo objektų steigimui tikslingumą.

Bendrąją šalies teritorijos biologinės įvairovės (genetinio fondo) apsaugos sistemą užtikrina speciali pagal LR Saugomų teritorijų įstatymą įsteigtų saugomų teritorijų sistema bei su ja koordinuojamas ir jai subordinuojamas pagal Europos Sąjungos paukščių (EEC 79/409) ir buveinių (EEC 92/43) Direktyvas pradėtas formuoti europinę biologinę svarbą turinčių *Natura 2000* teritorijų tinklas.

Zarasų miesto teritorijos ribose nėra nustatytų europinę biologinę svarbą turinčių buveinių ar paukščių apsaugai svarbių *Natura 2000* teritorijų.

Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių inventorizacijos žemėlapio (geoportal.lt) duomenimis Zarasų miesto teritorijoje yra aptiktos kelios natūralios saugotinos miškų buveinės: 9080 pelkėti lapuočių miškai; 9020 plačialapių ir mišrūs miškai; 91E0 aliuviniai miškai. Jų lokalizacija teikiama grafinėje dalyje - ,,Zarasų miesto

[1] *Konservacinės apsaugos prioriteto (išsaugančios) teritorijos* – teritorijos, kuriose saugomi unikalūs arba tipiški gamtinio ir (ar) kultūrinio kraštovaizdžio kompleksai bei objektai ir biologinė įvairovė.

[2] *Kompleksinės saugomos teritorijos* – gamtiniu ir (ar) kultūriniu vientisumu pasižyminčios teritorijos, kuriose pagal bendrą apsaugos, tvarkymo ir naudojimo programą sujungiamos įvairių apsaugos krypčių prioriteto, taip pat rekreacinės ir ūkinės zonos.

bendrojo plano koregavimas. Urbanistinio ir gamtinio karkasų bei architektūrinės erdvinės koncepcijos formavimo brėžinys M 1:5000". Visos šios buveinės yra įtrauktos į Lietuvoje sutinkamų Europos bendrijos svarbos gamtinių buveinių, kurių apsaugai būtina steigti saugomas teritorijas, sąrašą. Iki bus nustatytas atitinkamas apsaugos režimas, dėmesys turi būti skiriamas tam, kaip išlaikyti natūralių ir pusiau natūralių teritorijų bendrijų kokybę, apsaugant jas nuo nuskurdimo ir nevietinių augalų ir gyvūnų rūšių išplitimo. Veiklą minėtose natūraliose buveinėse reglamentuoja Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai (patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. gegužės 25 d. nutarimo Nr. 614 redakcija)). Miškų kadastro duomenimis (geoportal.lt) miesto teritorijoje esančiuose miškuose nėra nustatytų kertinių miško buveinių.

Remiantis LR Saugomų teritorijų įstatymu saugomų teritorijų sistemai yra priskiriamos ir *ekologinės apsaugos prioriteto* teritorijos.

Ekologinės apsaugos zonos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu priskiriamos apsaugančioms arba rezervacinėms teritorijoms. Jose, siekiant išvengti neigiamo poveikio saugomiems gamtos ir kultūros paveldo kompleksams bei objektams arba neigiamo antropogeninių objektų poveikio aplinkai, ribojama tam tikra ūkinė, rekreacinė ir kitokia veikla. Zarasų mieste šią svarbią saugomų teritorijų sistemos kategoriją atstovauja tik kelios apsaugos zonų grupių apsauginių zonų rūšys: bendrosios ekologinės apsaugos, fizinės apsaugos, sanitarinės apsaugos.

Bendrosios ekologinės apsaugos prioriteto teritorijos. Bendrąja ekologine apsauga suprantamas kraštovaizdžio ekologinės pusiausvyros užtikrinimas formuojant tikslingą pastarojo struktūrą bei naudojant reikalingų intensyvios veiklos draudimų ar apribojimų sistemą.

Zarasų mieste šią svarbią ekologinės apsaugos teritorijų grupę atstovauja požeminių vandenų (vandenviečių) apsaugos zonos ir juostos. Vandenviečių apsaugos zonos (VAZ), vadovaujantis Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašu, steigiamos siekiant išsaugoti geriamojo požeminio vandens kokybę vandenviečių teritorijose ir jų apylinkėse. Zarasų miesto centralizuotai vandenvietei – Zarasų (Dimitriškių) yra nustatytos apsaugos zonos, susidedančios iš trijų juostų. Griežto režimo apsaugos juosta (1-oji juosta) skirta saugoti vandenvietę ir joje esančius požeminio vandens kaptažo įrenginius nuo nuolatinės, atsitiktinės arba tyčinės taršos. Apribojimų juostos yra skirtos apsaugoti vandenvietę nuo mikrobinės (2-oji juosta) ir cheminės (3- ioji juosta) taršos. VAZ juostų lokalizacija yra teikiama Zarasų miesto bendrojo plano koregavimo sprendinių grafinėje dalyje.

Labai svarbi bendrosios ekologinės apsaugos teritorijų grupė – paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos. Zarasų mieste yra daug paviršinio vandens telkinių – ežerų. Nei vienam iš jų nėra nustatytos apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos, veiklą kuriose reglamentuoja LR Saugomų teritorijų įstatymo 20 straipsnio bei Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 99 ir 100 straipsnių reikalavimai. Paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostoms keliamų reikalavimų užtikrinimas yra labai aktuali problema, nes tinkamai tvarkomos pakrančių apsaugos juostos sumažina galimybę patekti į vandens telkinius pavojingoms medžiagoms, apsaugo krantus nuo erozijos ir abrazijos, šlaitus – nuo griovų susidarymo bei nuošliaužų, užtikrina vandens telkinių pakrančių ekosistemų stabilumą ir palankias jų formavimosi sąlygas; saugo vandens telkinių pakrančių natūralų kraštovaizdį bei jo estetines vertybes; sudaro palankias sąlygas rekreacijai.

Paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostos turi būti nustatomos rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus – detaliuosius planus bei techniniuose projektuose.

Fizinės apsaugos zonos. Tai apsaugos zonų grupė, turinti daugiau nei 20 įvairių tipologinių rūšių. Fizinė apsauga suprantama kaip moksliniu ar ūkiniais požiūriais svarbių objektų normalaus funkcionavimo ar išlikimo garantavimas, apribojant šių objektų aplinkoje žmogaus veiklą, galinčią pastariesiems pakenkti mechaniškai, chemiškai ar energetiškai. Šis apsaugos būdas dažniausiai nustatomas energetinėms, komunalinėms ir transporto bei ryšių komunikacijoms ir objektams. Paprastai fizinė apsauga reikalauja gana griežto režimo su sudėtinga draudimų bei apribojimų sistema.

Zarasų miesto bendrojo plano koregavimo sprendinių grafinės dalies brėžiniuose yra teikiama fizinės apsaugos zonų – elektros energijos perdavimo linijų, valstybinių kelių, aerodromo lokalizacija.

Svarbi ekologinės apsaugos zonų grupė yra sanitarinės apsaugos – gamybinių ir komunalinių bei kitų ūkio ir infrastruktūros objektų sanitarinės apsaugos zonos. Zarasų miesto bendrojo plano koregavimo sprendinių

grafinėje dalyje yra teikiama stambiagabaričių, pavojingų atliekų, žaliųjų atliekų surinkimo aikštelės bei už miesto ribų esančio paukštyno sanitarinės apsaugos zonos. Informacijos apie kitų Zarasų miesto ūkio subjektų sanitarinės apsaugos zonų apimtis ir teritorinę lokalizaciją nėra. Reikia pažymėti, kad kitų ūkio ir infrastruktūros objektų sanitarinės apsaugos zonos daugeliu atvejų neperžengia teritorijos sklypo ribų.

3. ŽALIŲJŲ PLOTŲ SISTEMOS VYSTYMAS

3 ŽALIŲJŲ PLOTŲ[1] SISTEMOS VYSTYMAS

Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano aiškinamojo rašto skyrius ,,Žaliųjų plotų[1] sistemos vystymas'' pakoreguojamas numatant miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis. Kiti skyriuje pateikti žaliųjų plotų sistemos vystymo sprendiniai nesikeičia.

3.1 Bendrosios nuostatos

Žaliųjų plotų sistema yra nepaprastai svarbi ir neatskiriama miesto urbanistinės struktūros dalis, kuri yra formuojama tikslu išsaugoti visuomeniškai ir ekologiškai vertingo gamtinio kraštovaizdžio plotus, jų visumą tvarkyti kaip teritorinę sistemą, siekiant gerinti ekologines bei rekreacines gyvenamosios aplinkos sąlygas, kuriant patrauklaus miesto įvaizdį.

Žaliųjų plotų sistema yra miesto teritorijos gamtinio karkaso dalis, plėtojama kaip funkciškai tikslinga ir kompozicijos požiūriu vieninga struktūra. Žaliųjų plotų sistemos plėtojimo, diferencijavimo ir tvarkymo reglamentavimas nustatomas įvertinant:

1) Gamtinio karkaso teritorijų lokalizaciją, kuri leidžia žaliuosius plotus vertinti sisteminiu požiūriu, pamatyti kiekvieno jų reikšmę visai sistemai ir ne tik kiek jie naudingi gyventojams, bet ir kaip jie palaiko viso gamtinio komplekso gyvybingumą;
2) Gamtosauginiu požiūriu reikšmingas ir (arba) vaizdingas gamtines teritorijas**,** išlaikiusias natūralaus arba sąlyginai natūralaus kraštovaizdžio pobūdį;
3) Esamus žaliuosius plotus – *atskiruosius želdynus* ir kitus saugotinus želdinius, jų estetines savybes ir tinkamumą rekreacijai;
4) Teritorijas, kuriose yra nepalankios ekogeologinės sąlygos užstatymo plėtrai ir ūkinei veiklai

Vadovaujantis miestų ir miestelių teritorijų bendrųjų planų rengimo taisyklėmis, LR želdynų įstatymu, Žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, būdų ir pobūdžių specifikacija ir vėlesni pakeitimai), kaip savarankiški miesto struktūros elementai bendrojo plano lygmenyje iš visų žaliųjų plotų išskiriami: miškų ūkio paskirties žemėje - *rekreaciniai miesto miškai (IIB grupė) – miesto miškų pogrupis;* kitos paskirties žemėje - *atskirieji želdynai,* kurie pagal pagrindinę naudojimo paskirtį gali būti *rekreacinės, apsauginės ir ekologinės, memorialinės* paskirties.

Zarasų miesto bendrojo plano sprendiniuose nustatytose žaliųjų plotų sistemos teritorijose veiklos ypatumus ir apribojimus nustato LR Miškų įstatymas, LR Želdynų įstatymas, LR Saugomų teritorijų įstatymas, Gamtinio karkaso nuostatai, LR aplinkos ministro įsakymas ,,Dėl atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo".

3.2 Žaliųjų plotų sistemos vystymo sprendiniai

Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano sprendiniuose planuojama žaliųjų plotų sistema nustatoma:

1. Laikantis gamtinio pagrįstumo principo – miesto žaliųjų plotų sistemos pagrindas yra gamtinis karkasas, o ypač tos jo teritorijos, kurios yra išlaikiusios sąlyginai natūralaus kraštovaizdžio pobūdį (žiūrėti brėžinyje ,,*Urbanistinio ir gamtinio karkasų bei architektūrinės koncepcijos formavimo brėžinys*" – gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptys S2, M2, S3, M3);
2. Formuojant *atskiruosius rekreacinės* bei *apsauginės ir ekologinės* paskirties želdynus naujai įsavinamose miesto zonose ir įjungiant juos į bendrą miesto žaliųjų plotų sistemą;
3. Reikiamą dėmesį skiriant mažiausiai išvystytų žaliųjų plotų sistemos grandžių – žaliųjų jungčių nustatymui;
4. Planuojant funkciškai tikslingą ir kompoziciškai vieningą žaliųjų plotų sistemą, turinčią tenkinti miesto bendruomenės poreikius, užtikrinti miesto aplinkos ekologinį stabilumą, formuoti ir gerinti Zarasų miesto, kaip kurortinės teritorijos įvaizdį bei patrauklumą.

[1] *Žalieji plotai* – tai apibendrinta sąvoka, kuri apima *miškus* ir *atskiruosius želdynus*. *Atskirieji želdynai* – želdynai, esantys tik jiems skirtuose žemės sklypuose.

Zarasų miesto teritorijos bendrojo plano sprendiniuose, kaip savarankiški miesto struktūros elementai, žaliųjų plotų sistemą formuoja:

- kitos paskirties žemėje – *atskirieji želdynai: rekreacinės paskirties (parkai, skverai, žaliosios jungtys), apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai;*
- miško žemėje – *rekreaciniai miesto miškai (II B grupė)- miesto miškų ir miško parkų pogrupiai.*

Sprendiniuose fiksuojamas visų esamos būklės analizės ir vertinimo etape inventorizuotų ir lokalizuotų žaliųjų plotų teritorijų išsaugojimas. Zarasų miesto žaliųjų plotų sistema teritoriškai plečiama ir papildoma naujais nariais: rekreacinės paskirties želdynų (parkų, skverų), formuojamu žaliųjų jungčių[2], sukabinančių tarpusavyje daugumą želdynų tinklu. Nustatytų žaliųjų plotų sistemos sudedamųjų dalių teritorinė lokalizacija pateikiama planuose: ,,*Pagrindinis (reglamentų) brėžinys M 1:5000*", ,,*Kraštovaizdžio, ekologinės apsaugos zonų, želdynų tvarkymo brėžinys M 1:5000*", apskaita pagal nustatytas kategorijas *3.1 lentelėje.*

Zarasų miesto bendrojo plano sprendiniuose teikiamas planuojamos žaliųjų plotų sistemos pagrindas - gamtinio karkaso teritorijos, kurios yra išlaikiusios natūralaus arba sąlyginai natūralaus kraštovaizdžio pobūdį (žiūrėti brėžinyje ,,*Urbanistinio ir gamtinio karkasų bei architektūrinės koncepcijos formavimo brėžinys*" – gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptys S2, M2, S3, M3). Šių teritorijų pagrindu ir yra planuojama žaliųjų plotų sistema, užimanti 279,48 ha (20,3% planuojamos teritorijos), tame tarpe *atskiriesiems rekreacinės paskirties želdynams (parkams, skverams, miesto sodams, žaliosioms jungtims ir kitiems poilsiui skirtiems želdynams)* tenka 71,7 ha (5,3 % planuojamos teritorijos ploto), apsauginės ir ekologinės paskirties želdynams – 40,73ha (3,0 % planuojamos teritorijos ploto), *rekreaciniams miškams* – 159,67 ha (12 % planuojamos teritorijos ploto).

3.1.lentelė. Zarasų miesto miškų ir atskirųjų želdynų pasiskirstymas

Kategorija	Kiekis (vnt.)	Plotas (ha)	% (miesto ploto, 1336,3 ha)
Miškai *(miškų ūkio paskirties žemė)*			
Rekreaciniai miškai (II B grupė)			
• *miško parkai*	1	52,03	*3,9*
• *miesto miškai*	*	107,64	*8,1*
Viso:		159,67**	*12,0*
Atskirieji želdynai (kitos paskirties žemė)			
Atskirieji rekreacinės paskirties želdynai :			
• *Parkai*	5	13,97**	*1,0*
• *Skverai*	3	1,02	*0,1*
• *Žaliosios jungtys ir kiti poilsiui skirti želdynai*	*	56,11	*4,2*
Viso :		71,10	*5,3*
Atskirieji apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai	*	40,73	*3,0*
Iš viso:		**271,5**	***20,3***

* - susideda iš kelių ir daugiau plotų ar atkarpų, todėl bendras kiekis nekonkretizuojamas.
** - pateikiamas plotas įvertinant miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis.

Vadovaujantis atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normomis privalomieji (t.y. normuojami) miesto struktūros želdynai yra parkai, miesto sodai, skverai. Perspektyvoje Zarasų mieste vienam gyventojui (2023 m. labiausiai tikėtino varianto atveju planuojamas gyventojų skaičius - 6970) privalomųjų miesto struktūros želdynų (parkų, skverų) turėtų tekti apie 46 m^3. Perspektyvinis rodiklis yra didesnis už normatyvinį[3]. Didesnio privalomųjų želdynų kiekio išskyrimą sąlygoja išskirtinė miesto gamtinė aplinka bei tai, kad Zarasų miestui yra suteiktas

[3] Vadovaujantis LR aplinkos ministro įsakymu ,,Dėl atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo" Zarasų mieste (mažų miestų grupė) vienam gyventojui turėtų tekti ne mažiau kaip 20 m^2 atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų.

kurortinės teritorijos statusas. Pastarosios aplinkybės įpareigoja ypatingą dėmesį skirti žaliųjų plotų kiekybinei ir kokybinei plėtotei, kuriant miesto gyventojams ir jo svečiams patrauklią bei poilsiui pritaikytą aplinką.

Atskirųjų želdynų tarpe parkai ir skverai yra svarbiausieji bei privalomi miesto struktūros ir tuo pačiu žaliųjų plotų sistemos elementai. Pagal paskirties ypatumus jie gali būti rekreacinės, mokslinės, kultūrinės, memorialinės ir kt. paskirties. Priklausomai nuo paskirties skiriasi parkų ir skverų planavimas, jų dalių – funkcinių zonų sudėtis ir dydžiai, želdinimo ir tvarkymo pobūdis. Šie klausimai yra sprendžiami žemesnio lygmens planavimo dokumentuose – specialiuosiuose, detaliuosiuose bei techniniuose projektuose.

Atskirieji rekreacinės paskirties želdynai išdėstomi esamose ir perspektyvinėse gyvenamosiose zonose, tikslu tenkinti gyventojų trumpalaikio ramaus ar aktyvaus poilsio tam pritaikytoje aplinkoje poreikius. Miesto teritorijos bendrojo plano lygmenyje nėra galimybės pilnai teritoriškai lokalizuoti vietinės reikšmės želdynus naujai įsavinamose urbanistinės plėtros zonose. Šių želdynų nustatymas galimas tik žemesnio lygmens teritorijų (reglamentuojamų rajonų) suplanavimo projektuose (vietinio želdyno didžiausias pasiekiamumo spindulys - atstumas nuo kvartalo grupės gyventojo iki želdyno, 300 m).

Atskirieji apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai. Tai savarankiška atskirųjų želdynų grupė, išskiriama 40,73 ha plote (3,0% planuojamos teritorijos ploto). Šių želdynų paskirtis tarnauti konkrečios apsaugos tikslams, priklausomai nuo atitinkamos teritorijos specifinių ypatumų. Apsauginės paskirties želdynai numatomi tam tikrose, ypač jautriose antropogeniniam poveikiui gamtinio karkaso dalyse, vandens telkinių, pramonės įmonių ir komunalinių objektų, inžinerinės infrastruktūros objektų apsaugos zonose, kelių sanitarinės apsaugos zonose ir kt. Šių želdynų formavimo ypatumai ir tvarkymo reglamentas nustatomas įvertinant kiekvienos konkrečios vietos gamtinės aplinkos ypatumus ir ekologinės apsaugos tikslus.

Nustatytose atskirųjų želdynų teritorijose negali būti formuojami žemės sklypai nuosavybės teisėms atkurti, privaloma laikytis griežtos nuostatos nevykdyti jose statybų. Atskirais atvejais, pagal želdynų detalųjį planą numatytose lankytojų aptarnavimo zonose, gali būti statomi tam skirti pastatai. Visais atvejais pastatų ir įrenginių statyba negalima esamų natūralių augaviečių bei esamų želdinių zonose. Urbanizacijos laipsnis (plotų po pastatais, įrenginiais ir dirbtinėmis dangomis santykis su laisvu žemės paviršiumi) parkuose yra ribojamas ir priklauso nuo želdyno zonos paskirties. Naujai formuojami atskirieji želdynai (pirmoje eilėje rekreacinės paskirties) gali būti įrengiami ir tvarkomi tik pagal parengtus visos teritorijos (parko, skvero, žaliosios jungties) projektus.

Sprendiniuose planuojami miškų ūkio paskirties žemių teritoriniai pokyčiai didėjimo linkme - iki 159,67 ha, t. y. 12 % planuojamos miesto teritorijos ploto. Šie pasikeitimai susiję su miškais apaugusių teritorijų ribų optimizavimu, sprendiniuose numatomu miesto ribų praplėtimu, o tuo pačiu ir naujų miško plotų įtraukimu.

Pagal ūkininkavimo tikslus, ūkininkavimo režimą ir pagrindinę funkcinę paskirtį Zarasų miesto miškai priskiriami rekreacinių (IIB) miškų grupei. Pagal rekreacijos pobūdį ir žmonių lankymosi intensyvumą, šie miškai išskiriami į du pogrupius – *miško parkų* (intensyvaus pritaikymo rekreaciniai miškai) ir *miesto miškų* (ekstensyvaus pritaikymo rekreaciniai miškai).

Planuojamose Zarasų miesto ribose numatomas vienas miško parkas (prie ežerų Zarasaitis ir Baltas), užimantis 52,03 ha plotą. Šiame miško parke galima didelė užsiėmimų – poilsiavimo formų įvairovė: ramus pasivaikščiojimas, iškylavimas, lauko žaidimai, mokomasis lankymas, sportinis pasivaikščiojimas arba sportinis lavinimas (sveikatingumo takai), slidinėjimas žiemą ir kt. Miško parkuose, palyginus su likusiais rekreaciniais miškais, reikia daugiausiai ūkinio tvarkymo priemonių. Juose yra kuriama intensyviam poilsiui pritaikyta būdinga parkui miško sudėtis ir struktūra, tankus rekreacinės infrastruktūros tinklas, plečiantis poilsiavimo galimybes bei užtikrinantis jo komfortą, formuojamos aikštelės, reginiai.

Miesto miškai išskiriami 107,64 ha plote (8,9% planuojamos teritorijos ploto). *Miesto miškų* pagrindinė funkcinė paskirtis yra tenkinti gyventojų rekreacines, sanitarijos ir higienos reikmes, sudaryti sąlygas palankias rekreacijai, masiniams renginiams gamtoje, gryninti miestų orą, gerinti estetinį vaizdą, formuoti ir palaikyti tam tinkamus medynus. Šiuose miškuose palaikoma artima natūraliai miško struktūra. Siekiant pagerinti sąlygas poilsiui, vykdomos sanitarinių – higieninių ir estetinių savybių gerinimo, reginių formavimo bei medynų atsparumo didinimo priemonės, kuriama minimali rekreacinė infrastruktūra.

Miškais apaugusių teritorijų tvarkymo reglamentą nustato Lietuvos Respublikos Miškų bei Saugomų teritorijų įstatymai, Gamtinio karkaso nuostatai, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas. Konkrečios *rekreacinių*

miškų tvarkymo priemonės turi būti numatomos miškotvarkos projektuose, o *miško parkų* - kompleksiniuose planavimo projektuose, kurie susidėtų iš miškotvarkos ir architektūrinio planavimo projektų.

Miesto teritorijos bendrojo plano rengimo lygmenyje sprendžiami žaliųjų plotų sistemos dalių teritorinio išdėstymo, ribų, kiekio, priskyrimo atitinkamai kategorijai ir funkcinio naudojimo klausimai. Detalesniam žaliųjų plotų sistemos dalių tvarkymo ir naudojimo reikalavimų suformulavimui būtina parengti specialų "žaliąjį planą" - miesto ribose esančių ir planuojamų atskirųjų želdynų tvarkymo, o taip pat detaliuosius ar specialiuosius teritorinio planavimo dokumentus, kur būtų sprendžiami kiekvieno konkretaus želdyno naudojimo ir tvarkymo klausimai, užtikrinant jų apsaugą ir pilnavertį funkcionavimą.

Miesto bendrojo plano lygmenyje nėra sprendžiami *priklausomųjų želdynų*[4] plotų, teritorinio išdėstymo principų ir kt. klausimai. Jokiu būdu negalima sumenkinti šių želdynų, kurie yra privalomi urbanizuotų teritorijų - gyvenamųjų, visuomeninių, pramonės ir sandėliavimo objektų, komercinės paskirties ir kt. teritorijų aplinkos komponentai, reikšmės. *Priklausomieji želdynai* yra labai svarbūs siekiant gerinti aplinkos kokybę (tiek estetinę, tiek ekologinę), tenkinant visuomenės sveikos gyvensenos poreikius, palaikant teritorijos ekologinį stabilumą, sudarant galimybes formuoti įvairaus pobūdžio erdves, mažinant agresyvų pastatų poveikį ir t.t. Šie želdynai gali būti parodomi tik atskirų miesto dalių arba objektų detaliuose projektuose, o jų plotai nustatomi vadovaujantis LR aplinkos ministro įsakymu ,,Dėl atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo".

Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis. Zarasų miesto teritorijos bendrajame plane miškų ūkio paskirties keitimas ir miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis galimas tik teritorijose, kurios numatytos susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridoriams bei atskirųjų želdynų (parko) įrengimui (4.3.2. lentelė). Konkrečios keitimo apimtys nustatomos rengiant specialiuosius, detaliuosius planus ir techninius projektus.

Zarasų miesto bendrojo plano sprendiniuose numatomas miško žemės pakeitimas kitomis naudmenomis ežero Zarasaitis pusiasalyje, kuriame numatytas atskirojo želdyno (parko) įrengimas. Ežero Zarasaitis pusiasalio atskirųjų želdynų funkcinė zona nurodyta Pagrindiniame (reglamentų) brėžinyje M 1:5000 ir Kraštovaizdžio, ekologinės apsaugos zonų, želdynų tvarkymo brėžinyje M 1:5000. Bendrojo plano spraga užpildoma įvedant naują sutartinį ženklą ,,Naikinama valstybinės reikšmės miško riba" ir žymėjimą Pagrindiniame (reglamentų) brėžinyje M 1:5000, kas neprieštarauja galiojančio bendrojo plano sprendiniams.

Miško žemės pakeitimas kitomis naudmenomis galimas trijose teritorijose, kurie užima apie 3,9 ha plotą.

Sprendinys nėra privalomas ir gali būti realizuojamas pagal poreikį. Realizavus sprendinį miškų ir atskirųjų želdynų rodikliai, kurie nurodyti bendrajame plane, nepakis. Visais kitais atvejais keisti miškų ūkio žemės naudojimo paskirtį ir miško žemę paversti kitomis naudmenomis Zarasų miesto teritorijos bendrasis planas nenumato.

[4] *Priklausomasis želdynas* – želdynas, esantis kito objekto žemės sklype.

3.2.lentelė. Valstybinės reikšmės miškų plotai paverčiami kitomis naudmenomis

Teritorijos numeris schemoje	Planuojama funkcinė zona ir galimi žemės naudojimo būdai kitoje pagrindinėje žemės paskirtyje	Kvartalo numeris	Miško sklypo numeris	Plotas, ha
I	Atskirųjų želdynų zona (parkas) *Galimi naudojimo būdai kitoje pagrindinėje žemės naudojimo paskirtyje:* • *atskirųjų želdynų teritorijos ((E) ne mažiau 85 proc. funkcinės zonos ploto);* • *susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos ((I1) ne daugiau 10 proc. funkcinės zonos ploto);* • *susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos ((I2) ne daugiau 5 proc. funkcinės zonos ploto).*	369	11	0.41
			12	0.57
			13	1.35
II		369	11	0.63
			12	0,27
III		369	11	0,37
			12	0.29
			Viso:	apie 3,9

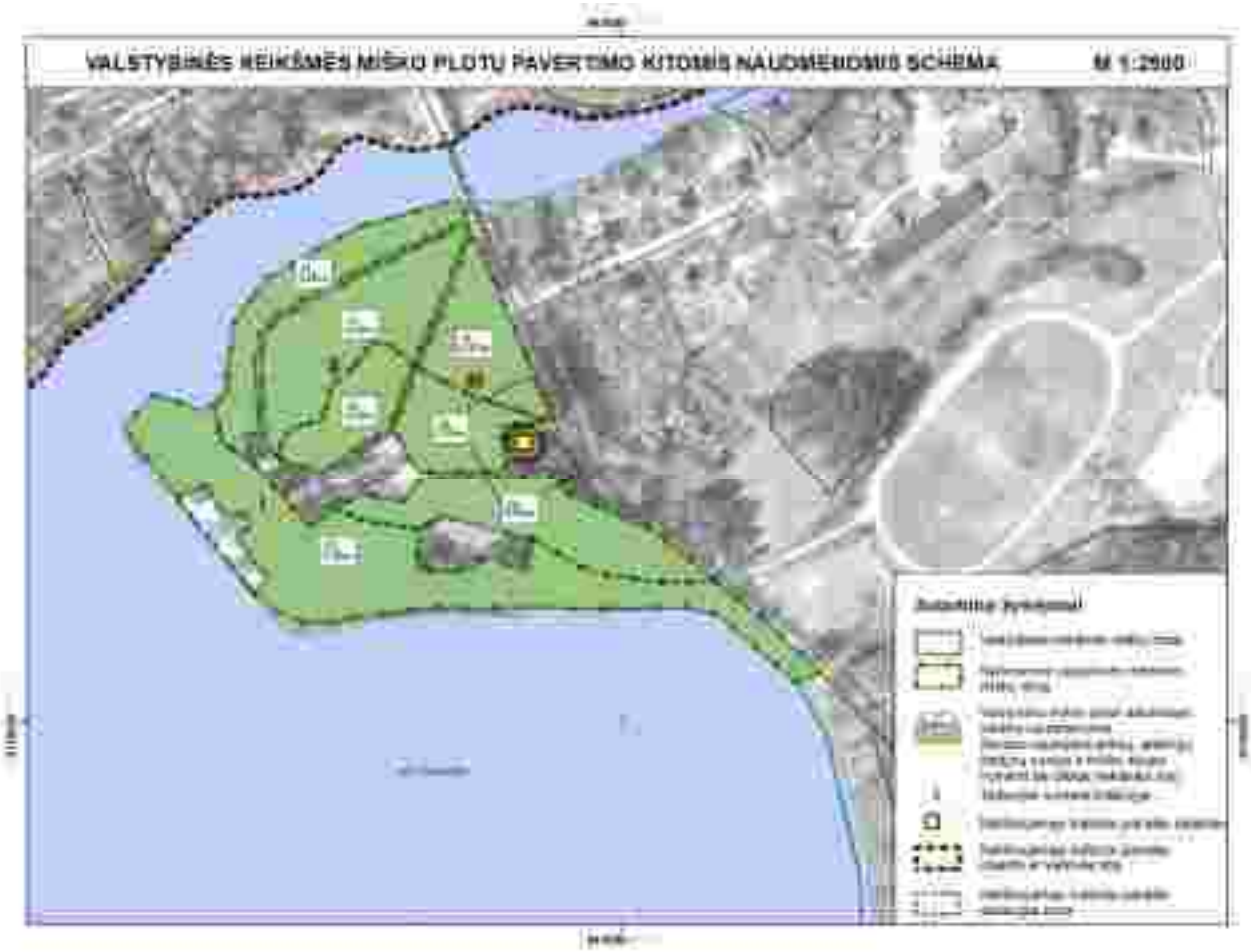

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGA

4 NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGA

4.1 Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos kryptys

Zarasų miesto nekilnojamasis kultūros paveldas (toliau NKP) nėra itin gausus, jis pasižymi savo istorine, archeologine, architektūrine, menine, memorialine ir išskirtinis - urbanistine verte. Tai **Zarasų miesto istorinė dalis (17126).** Miesto kraštovaizdžiui būdingas glaudus kultūros paveldo ryšis ir savaimingas kontrastas su turtinga bei vaizdinga gamtine aplinka, jis lemia Zarasų teritorijos bei aplinkos estetinę ir rekreacinę vertę. Tai XIX a. pradžios taisyklingo „vėduoklės“ pavidalo plano pagrindu (planas patvirtintas 1837 m.) išaugęs urbanistinis darinys, nors pati gyvenvietė – dvaras žinomi jau iš XV a. 2000 m. buvo atlikti miesto urbanistiniai istoriniai tyrimai (arch. N. Steponaitytė), ir Zarasų m. istorinę dalį buvo pasiūlyta skelbti valstybės saugoma vietove. Šiuo metu Zarasų mieste, įskaitant kultūros vietovę – Miesto istorinį centrą, yra 16 įvairaus pobūdžio registruotų NKP objektų *(miesto teritorijoje esančių NKP objektų sąrašas nurodytas žemiau pateikiamoje lentelėje).* Numatomos ir skirtingos šių NKP vertybių apsaugos, tvarkymo bei naudojimo kryptys – moksliniam ir viešajam pažinimui, tuo pačiu daliai jų – ir tolesniam vertybės naudojimui; viešajai pagarbai. Pagrindinis tikslas, bet kuriuo atveju, išlieka NKP objektų vertės išsaugojimas, jos atskleidimas ir puoselėjimas, jų naudojimas kiek įmanoma autentiškai ar artimai autentiškai paskirčiai, taip pat vir turizmo, rekreacijos bei kultūros reikmėms. Kadangi miestas išsidėstęs bei apsuptas įvairaus išraiškingo gamtinio kraštovaizdžio, svarbus tampa ir kultūros bei gamtos paveldo apsaugos integralumo klausimas.

NKP vertybių apsaugai bei tvarkymui svarbi yra lėšų paieška. Jų turi būti siekiama iš įvairių šaltinių, nepasikliaujant vien valstybės bei savivaldybės biudžetų pajėgomis, būtinos pastangos pritraukti privačius investuotojus, sudarant palankias sąlygas jų investicijoms į NKP tvarkymą. Svarbus veiksnys yra taip pat ir vietinės visuomenės įtraukimas į NKP apsaugos procesą, keliant piliečių susidomėjimą ir gilinant žinias – tai padės NKP objektuose bei aplinkoje išlikti daugiau autentiškos vertingos medžiagos (vertingųjų savybių). Skatinant visuomenę, jaunimą – tam tikrą nedidelę specifinę NKP vertybių dalį yra pozityvu tvarkyti ir jų pačių iniciatyvos ir talkų būdu, specialistams tik vadovaujant.

4.2 Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai ir jų apsaugos priemonės

Iš 16 Zarasų miesto teritorijoje esančių NKP objektų 4 turi Valstybės saugomų statusą. Visi jie yra senosios istorinės kapinės ar kapai. Tuo tarpu Zarasų miesto istorinė dalis yra Savivaldybės saugoma vietovė. 2015 m. buvo parengtas šios vietovės NKP vertinimo tarybos Aktas, o taip pat ir specialusis tvarkymo planas – **Zarasų miesto istorinės dalies (unikalus kodas kultūros vertybių registre 17126) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planavimo dokumentas**, UAB „Urbanistika“, arch. A. Gučas, V. Miciūtė, konsultavo E. Zilinskas (toliau Zarasų m. istorinės dalies SP). Šiuo specialiuoju planu buvo patikslintos vietovės teritorijos ribos, nustatyta apsaugos zonos (vizualinės apsaugos pozonio) teritorija. Paskiroms vietovės teritorijoms SP buvo nustatyti Autentiškos paskirties bei Tausojamo naudojimo saugojimo režimai, viso 12 skirtingais ribojimais apibrėžtų teritorijų. 2 teritorijoms yra nustatytas Autentiškos paskirties režimas – A.1. Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčiai bei A.2. – centrinei miesto - Sėlių Aikštei. Tausojimo naudojimo paskirties režimai yra nustatyti šie: T.1. - Perimetrinis centro, T.2.1. – Perimetrinis reguliarus miesto centro pastatų, T.2.2. – Perimetrinis reguliarus dviaukščių namų, T.2.3. – Perimetrinis reguliarus sodybinių pastatų, T.3. – Viešųjų erdvių, T.4. Sodybinio užstatymo, T.5.1. – Atskirai stovinčių pastatų, formuojančių perimetrinį užstatymą, T.5.2. – Atskirai stovinčių pastatų, T.6. - Laisvo planavimo užstatymo, T.7. – Saugomo gatvių tinklo. SP sprendiniuose tuo pačiu smulkiai aprašyti architektūriniai bei kiti apribojimai ir tuo pačiu pateiktos vietovės teritorijos vystymo gairės. Tuo būdu SP sprendiniai, jei jų bus laikomasi, užtikrins Zarasų m. istorinės dalies stabilią paveldosauginę padėtį, sudarys prielaidas išlikti jos vertei, tuo pačiu kultūriniam, funkciniam – patogaus gyvenimo bei turistiniam miesto patrauklumui. Kaip aukščiau minėta, vietovėje būtina toliau vykdyti NKP vertybių apskaitos, naujų objektų išaiškinimo darbą, nes mieste esama nemažai iš tiesų vertingųjų savybių požymiais pasižyminčių statinių (žiūr. Vietovės NKP vertinimo tarybos aktą), ne vien tik minėtoji bažnyčia. Zarasų miestas turi didelį turistinį rekreacinį potencialą, ir jo vystymas galės pritraukti papildomų lėšų taip pat ir kultūros paveldo apsaugos bei tvarkymo reikmėms, kas tuo pačiu vėl didins miesto patrauklumą ir darnų jo vystymąsi.

3.1 lentelė. Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai Zarasų mieste

Objekto Nr. brėžinyje	Unikalus NKP vertybės kodas	Objekto pavadinimas
VIETOVĖS		
1V	17126	Zarasų miesto istorinė dalis
PAVIENIAI OBJEKTAI		
1	16704	D. Bukanto kapas
2	38686	Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos ir Rusijos imperijų karių kapai
3	20584	Zarasų m. žydų senosios kapinės
4	38290	Zarasų žydų senosios kapinės, vad. Naujosiomis
5	21530	Zarasų m. sentikių senosios kapinės
6	17066	Lietuvos karių ir Sovietų Sąjungos teroro aukų kapai
7	10597	Namas
8	16929	Paminklas
9	11368	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta
10	2633	Ornamentuotas kryžius
11	20590	Dominyko Bukonto paminklas
12	2634	Kryžius su Nukryžiuotojo sk. ir horeljefinėmis figūromis
13	2636	Stogastulpis
14	2631	Ornamentuotas kryžius
15	2635	Stogastulpis su Rūpintojėlio skulptūra
16	2642	Koplytėlė su Jėzaus Nazariečio ir Marijos skulptūromis

GRAFINĖ DALIS

ZARASŲ MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KOREGAVIMAS

SPRENDINIAI

KRAŠTOVAIZDŽIO, EKOLOGINĖS APSAUGOS ZONŲ, ŽELDYNŲ TVARKYMO BRĖŽINYS

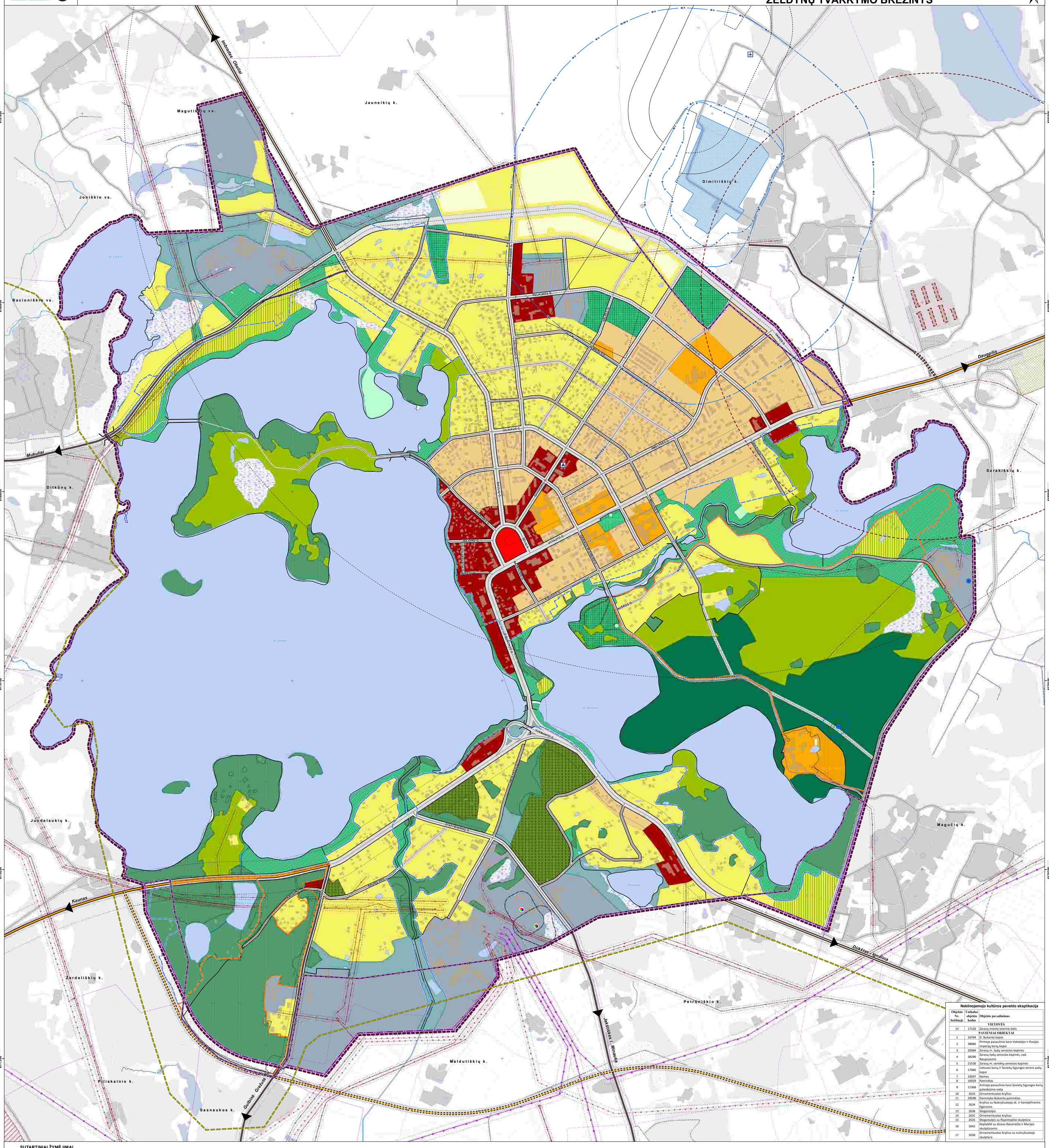
Imbrados Obeliai
Magutiškių vs.
Jauneikių k.
Joniškio vs.
Bacioniškio vs.
Dimitriškių k.
Daugpilis
Mukuliai
Ditkūnų k.
Sarakiškių k.
Juodalaukių k.
Magučių k.
Kaunas
Dūkštas - Ignalina
Žardeliškių k.
Petronėliškio k.
Meldutiškių k.
Piliakalnio k.
Sasnaukos k.
Gulbinė - Gražutė
Jakšiškės - Minauka
PALAUKĖS G.
VILNIAUS G.
TURMANTO G.
STATYBINIKŲ G.
KAUNO AUT.
BAUDŽIAUS G.
ŽARASŲ G.
BAJORŲ G.
VYTAUTO G.
SMĖLYNĖS G.
ŠIRUSĖS G.
ĖGLYNO G.
ĮRULIONIO G.
ĮRULIONIO G.
ĮRULIONI

ZARASŲ MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KOREGAVIMAS

SPRENDINIAI | **PAGRINDINIS (REGLAMENTŲ) BRĖŽINYS**

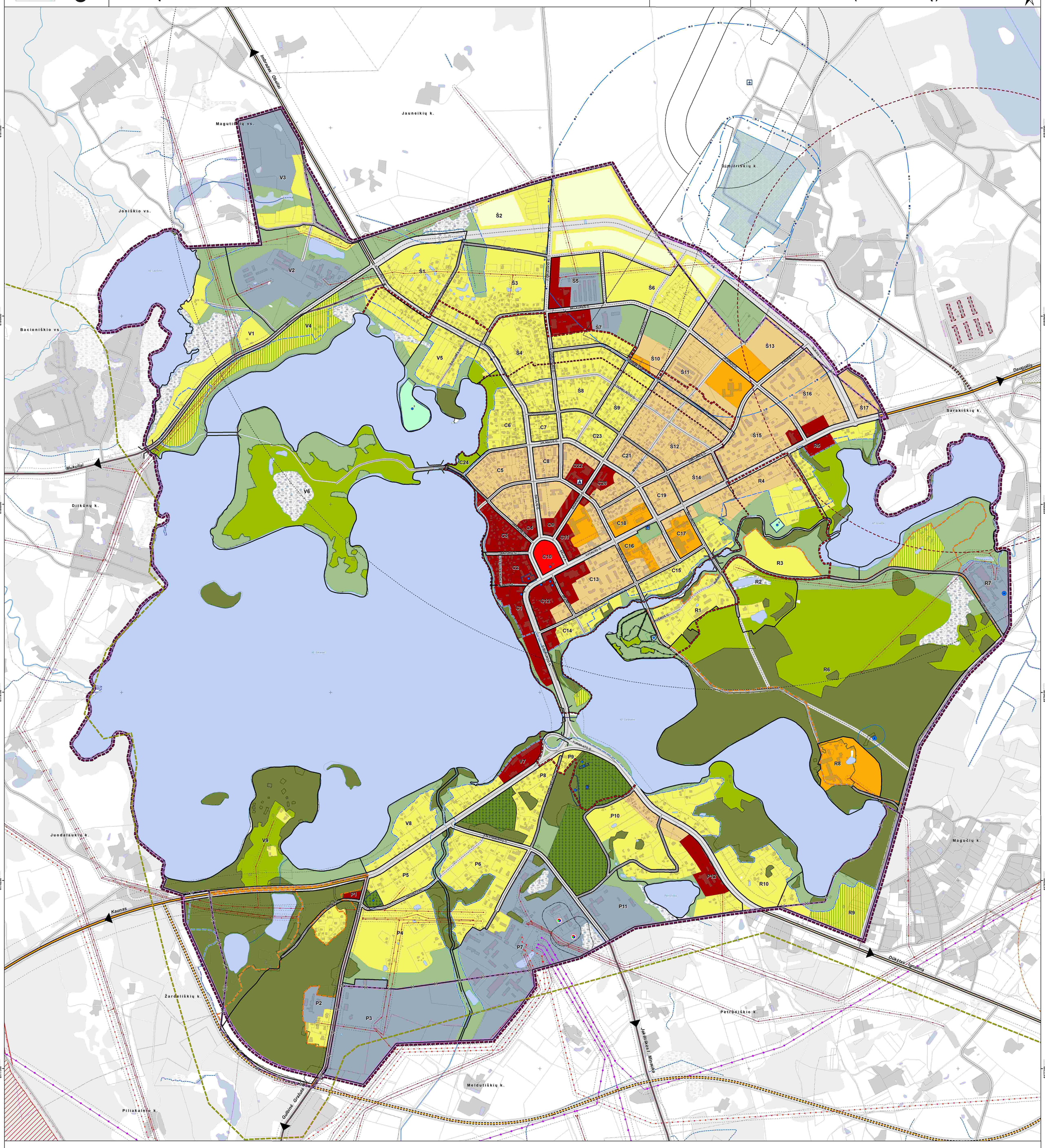

ZARASŲ MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO PAGRINDINIO BRĖŽINIO REGLAMENTŲ LENTELĖ

Teritorijos naudojimo tipas (funkcinė zona)	Žymėjimas	Vyraujantys teritorijos požymiai	Galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys bei naudojimo būdai	Didžiausi užstatymo intensyvumo ir pastatų aukščio reglamentai (naujai statybai) nagrinėjamuose rajonuose: Didžiausias leistinas užstatymo intensyvumas skltyse Ulmax	Didžiausias leistinas tankis UTmax (%)	Didžiausias pastatų aukštis hmax (negaloja technologiniams įrenginiams bažnyčioms), m	Urbanistinės struktūros dominuojančios optimizavimo priemonės ir svarbiausiųjų režimų indeksai (nagrinėjamų rajonų Nr.): Modernizavimas	Konversija	Nauja plėtra
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
UŽSTATYTOS IR UŽSTATOMOS TERITORIJOS: Saugomose teritorijose šiuos parametrus reglamentuoja galiojantys teisės aktai, specialieji ir detaliejį planai ar specialieji reglamentai									
Teritorijos, tinkamos gyventi:									
Miesto centrų ir pocentrio teritorijos		Mišrios didelio užstatymo intensyvumo bendramiestinės reikšmės teritorijos su vyraujančia komercine ir visuomenine veikla ir galima gyvenamąja statyba. Šiose teritorijose keliami ypatingi reikalavimai pastatų ir viešųjų erdvių architektūros kokybei.	*Konservacinės paskirties (tik saugomose teritorijose);* - Kitos paskirties: *Gyvenamosios teritorijos; Visuomeninės paskirties teritorijos; Komercinės paskirties objektų teritorijos; Inžinerinės infrastruktūros teritorijos; Bendro naudojimo teritorijos; Atskirųjų želdynų teritorijos.*	≤ 1,0 (gyvenamajai paskirčiai); ≤ 1,8 (negyvenamosioms paskirtims).	≤50 – (gyvenamajai paskirčiai); ≤80 – (negyvenamosioms paskirtims).	≤ 29 m - Š5; Š16; ≤19 m – visose teritorijos naudojimo tipui priskirtose teritorijose.	C1 - 1; 7;12 C2 - 1; 7;12 C3 - 1; 7;12 C4 - 1;12;13 C9 - 1;12;13 C11 - 1;12;13 C12 - 1;12;13 C20 - 1;12;13 C22 - 1;12;13	Š5 – 2; 4; 9 P12 – 2; 5 V7 – 2; 3; 5; 7;11	R5 – 3; 5; 7; 11 P1 – 3; 5; 7
Specializuotos viešojo prioriteto objektų teritorijos		Mišrios vidutinio užstatymo intensyvumo teritorijos, skirtos visuomenės poreikams, socialinei veiklai, aptarnavimo ir paslaugų veiklai (švietimas, sveikatos apsauga, maldos namai ir pan., ir galima gyvenamąja statyba).	*Konservacinės paskirties (tik saugomose teritorijose);* - Kitos paskirties: *Gyvenamosios teritorijos; Visuomeninės paskirties teritorijos; Komercinės paskirties objektų teritorijos; Inžinerinės infrastruktūros teritorijos; Rekreacinės teritorijos; Bendro naudojimo teritorijos; Atskirųjų želdynų teritorijos.* - Miškų ūkio paskirties.	≤ 0,8 (gyvenamajai paskirčiai); ≤ 1,2 (negyvenamosioms paskirtims).	≤40 – (gyvenamajai paskirčiai); ≤60 – (negyvenamosioms paskirtims).	≤19 m – visose teritorijos naudojimo tipui priskirtose teritorijose.	C16 - 1; 6;13 C17 – 1; 6;13 C18 – 1; 6;13 R8 – 3; 5; 7; 11		
Vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamosios teritorijos		Daugiabučių ir vienbučių/dvibučių gyvenamųjų pastatų statybos kvartalai su reikiamais socialinės, paslaugų, prekybos ir aptarnavimo objektais.	*Konservacinės paskirties (tik saugomose teritorijose);* - Kitos paskirties: *Gyvenamosios teritorijos; Visuomeninės paskirties teritorijos; Komercinės paskirties objektų teritorijos; Inžinerinės infrastruktūros teritorijos; Atskirųjų želdynų teritorijos.*	≤ 0,8 (gyvenamajai paskirčiai); ≤ 1,2 (negyvenamosioms paskirtims).	≤40 – (gyvenamajai paskirčiai); ≤60 – (negyvenamosioms paskirtims).	≤19 m – visose teritorijos naudojimo tipui priskirtose teritorijose.	C5 - 1;13 C8 - 1;13 C13 - 1;12;13 C19 - 1;13 C21 - 1;13 Š12 - 1;13 Š14 - 1;13 Š15 - 1; 9 Š16 - 4; 9 R4 - 1; 3; 5; 7;11;13	Š11 - 2; 9	Š10 - 5; 9 ; 10 Š13 - 5; 6; 9 Š17 - 7
Mažo užstatymo intensyvumo gyvenamosios teritorijos		Vienbučių/dvibučių gyvenamųjų pastatų statybos kvartalai su reikiamais socialinės, paslaugų, prekybos ir aptarnavimo objektais.	*Konservacinės paskirties (tik saugomose teritorijose);* - Kitos paskirties: *Gyvenamosios teritorijos; Visuomeninės paskirties teritorijos; Komercinės paskirties objektų teritorijos; Inžinerinės infrastruktūros teritorijos; Atskirųjų želdynų teritorijos.* - Miškų ūkio paskirties.	≤ 0,4 (gyvenamajai paskirčiai); ≤ 1,2 (negyvenamosioms paskirtims).	≤30 – (gyvenamajai paskirčiai); ≤50 – (negyvenamosioms paskirtims).	≤12 m – visose teritorijos naudojimo tipui priskirtose teritorijose.	C6 - 1; 3; 5; 7;11; 13 C7 - 1; 10;13 C14 - 1; 3; 5; 7;11;12;13 C15 - 1; 3; 5; 7;11;13 C23 - 1; 10;13 Š1 Š4 - 1; 10;13 Š8 - 1; 10;13 Š9 - 1; 10;13 R1 - 3; 5; 7; 11 R3 - 3; 5; 7; 11 R10 - 3; 5; 7; 11;14 P5 - 3; 5; 7 P6 - 3; 5; 7 P10 - 3 P9 - 1; 3; 5 P10 - 3; 5; 7 V1 - 5; 7; 8 V5 - 1; 3; 5; 7; 11 V8 - 3; 5; 7		Š2 - 7; 9 Š3 - 7 Š6 - 9; 10 P4 - 3; 5; 7
Rekreacinės teritorijos su galimu būstu		Mažo užstatymo intensyvumo rekreacinių paslaugų ir kompleksų teritorijos (turizmo, sporto, pramogų, prekybos, reabilitacijos ir pan.) su galimu būstu.	- Kitos paskirties: *Gyvenamosios teritorijos; Visuomeninės paskirties teritorijos; Komercinės paskirties objektų teritorijos; Inžinerinės infrastruktūros teritorijos; Rekreacinės teritorijos; Atskirųjų želdynų teritorijos.* - Miškų ūkio paskirties.	≤ 0,4 (gyvenamajai paskirčiai); ≤ 0,8 (negyvenamosioms paskirtims).	≤20 – (gyvenamajai paskirčiai); ≤40 – (negyvenamosioms paskirtims).	≤12 m – visose teritorijos naudojimo tipui priskirtose teritorijose.	V4 - 5; 7; 8; 11		R9 - 3; 5; 7; 11
Teritorijos, netinkamos gyventi:									
Rekreacinės teritorijos		Labai mažo užstatymo intensyvumo rekreacinių paslaugų ir kompleksų teritorijos (turizmo, sporto, pramogų, prekybos, reabilitacijos ir pan.) be gyvenamosios statybos	- Kitos paskirties: *Visuomeninės paskirties teritorijos; Komercinės paskirties objektų teritorijos; Inžinerinės infrastruktūros teritorijos; Rekreacinės teritorijos; Atskirųjų želdynų teritorijos.* - Miškų ūkio paskirties.	≤ 0,2	≤20 – (negyvenamosioms paskirtims).	≤12 m – visose teritorijos naudojimo tipui priskirtose teritorijose; Inžinerinių statinių aukštis neribojamas.	R2 - 3; 5; 6; 7 V9 - 3; 5; 6; 7 ; 11		R6 - 3; 5; 6; 7; 11 V6 - 3; 7; 11 C24 - 1; 4; 7;14;15
Verslo, gamybos, pramonės teritorijos		Didelio užstatymo intensyvumo teritorijos, kuriose dominuoja darbo vietos ir inžinerinės infrastruktūros objektai. Galima prekybos bei aptarnavimo veikla. Šiose teritorijose bet kokia esama ar planuojama ūkinė veikla privalo atitikti higienos normų reikalavimus ir neturi daryti neigiamo poveikio greta esančiai gyvenamajai aplinkai ir žmonių sveikatai. Būtina užtikrinti, kad įmonių, įsikursiančių šiuose teritorijų tipuose, sanitarinės apsaugos zonos neperžengtų teritorijos tipo ribų.	- Kitos paskirties: *Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos; Komercinės paskirties objektų teritorijos; Inžinerinės infrastruktūros teritorijos; Atskirųjų želdynų teritorijos.* - Miškų ūkio paskirties.	≤ 1,8	≤80 – (negyvenamosioms paskirtims).	≤20 m – visose teritorijos naudojimo tipui priskirtose teritorijose.	R7 - 2; 5; 7; 11 P2 - 2; 3; 5; 7 P7 - 2; 3; 5; 7; 8 P11 - 2; 5 V2 - 2; 5 V3 - 2; 5; 7	Š7 - 2; 5; 9; 10	P3 - 2; 5; 7; 8
Inžinerinės infrastruktūros teritorijos		Transporto ir inžinerinės infrastruktūros koridoriai.	- Kitos paskirties: *Komercinės paskirties objektų teritorijos; Inžinerinės infrastruktūros teritorijos.*	Nenustatoma		Nenustatoma			
NEUŽSTATYTOS IR NEUŽSTATOMOS TERITORIJOS: Naują statyba galima įstatymais nustatyta tvarka tik esamose namų valdose ir konversijos iš taršios veiklos srities į netaršią atveju (nesukeliant naujų neigiamų pasekmių gyvenimo ir aplinkos kokybei). Esamos namų valdos gali būti skaidomos, bet ne daugiau, kaip į 3 namų valdas. Jose maksimalus sklypo užstatymo intensyvumas 0,2; maksimalus sklypo užstatymo plotas 200 m².									
Urbanizuotų teritorijų viešos erdvės		Aikštės	- Kitos paskirties: *Bendro naudojimo teritorijos (urbanizuotų teritorijų viešos erdvės);*	0	0	0	C10 -1		
Atskirieji želdynai		Dideliam lankytojų kiekiui įrengiami želdynai (parkai, skverai, žaliosios jungtys).	- Kitos paskirties: *Gyvenamosios teritorijos (tik esamuose sklypuose); Inžinerinės infrastruktūros teritorijos; Bendro naudojimo teritorijos; Atskirųjų želdynų teritorijos.* - Miškų ūkio paskirties.	≤ 0,4 (gyvenamajai paskirčiai); ≤ 1,2 (negyvenamosioms paskirtims).	0	≤12 m – visose teritorijos naudojimo tipui priskirtose užstatomose teritorijose Inžinerinių statinių aukštis neribojamas			
Rekreaciniai miškai			- Miškų ūkio paskirties. - Kitos paskirties: *Gyvenamosios teritorijos (tik esamuose sklypuose); Rekreacinės teritorijos (tik esamuose sklypuose); Atskirųjų želdynų teritorijos; Inžinerinės infrastruktūros teritorija.*	≤ 0,4 (gyvenamajai paskirčiai); ≤ 1,2 (negyvenamosioms paskirtims).	0	≤12 m – visose teritorijos naudojimo tipui priskirtose užstatomose teritorijose Inžinerinių statinių aukštis neribojamas			V9 -3;7;11;14.
Kapinės									
Vandenys		Upės, ežerai ir kiti atviri vandens telkiniai (esami ir planuojami)							

Nagrinėjamų rajonų svarbiausiųjų režimų sąrašas:

1. Įvertinti kultūros paveldo objektų specialiuosius reikalavimus.
2. Verslo, gamybos, pramonės ir sandėliavimo, infrastruktūros teritorijose bet kokia esama ar planuojama ūkinė veikla privalo atitikti higienos normų reikalavimus ir neturi daryti neigiamo poveikio greta esančiai gyvenamajai aplinkai ir žmonių sveikatai.
3. Nagrinėjamuose rajonuose, kuriuose yra miškų ūkio paskirties žemė, turi būti vadovaujamasi miškų įstatymo reikalavimais.
4. Atskiruose Nagrinėjamų rajonų fragmentuose (iki 20% teritorijos) galimi urbanistiniai akcentai-orientyrai, aukštesni nei nurodytas teritorijos tipo hmax. Jų vietas ir gabaritus būtina nustatyti ir pagrįsti išnagrinėjus ir įvertinus projektavimo sąlygose nurodytų Nagrinėjamų rajonų užstatymo esmines urbanistines charakteristikas.
5. Pažymėtose atskirųjų želdynų teritorijose, kol nejrengtas želdynas, galima žemės ūkio paskirtis.
6. Rekreacinėse teritorijose ir specializuotose viešojo prioriteto objektų teritorijose gyvenamoji paskirtis galima tik esamuose gyvenamosios paskirties sklypuose.
7. Įvertinti esamas gamtinio karkaso teritorijas.
8. Įvertinti aukštos įtampos elektros oro linijų apsaugos zonas.
9. Įvertinti vandenvietės sanitarinės apsaugos zonos reikalavimus.
10. Įvertinti aerodromo apsaugos zonos reikalavimus.
11. Galima trumpalaikio poilsio infrastruktūra, pagrindiniai miesto paplūdimiai.
12. BP sprendiniuose nurodytuose miesto centrų ir pocentrių teritorijose pastatų aukštingumas turi neviršyti istoriniu senųjų pastatų aukštingumo.
13. BP sprendiniuose nurodytuose kituose teritorijų naudojimo tipuose (funkcinėse zonose), išskyrus miesto centrų ir pocentrių teritorijose, pastatų aukštis neturi disonuoti istorinėje aplinkoje.Svarbiausieji režimai nurodo specifinius Nagrinėjamų rajonų bruožus ir įpareigoja juos įvertinti kito lygmens teritorijų planavimo dokumentais.
14. Galima įgalaikio poilsio infrastruktūra.
15. Koreguojamoje teritorijoje Nr. 1 užstatymo rodikliai gali būti optimizuojami įvertinant teritorijos kraštovaizdinę vertę ir gamtinę aplinką; maksimalus užstatymo aukščio rodiklis mažinamas, o užstatymo intensyvumo rodiklis gali būti didinamas parengus projektinius siūlymus.

Bendrojo plano tekstiniai reglamentai:

I. Brėžiniai parengti ir vertinami nurodytuose masteliuose ir į tikslesnius mastelius netransformuojami. T.y., sprendinių, pateiktų mastelyje M 1:5000 negalima tiesmukiškai perkelti į tikslesnį, pavyzdžiui į M 1:500, mastelį. Bendrojo plano brėžiniuose pavaizduotos apibendrintos teritorijos, nesusietos su konkrečiomis sklypų ribomis. Bendrojo plano sprendiniai - teritorijų naudojimo tipų ribos, susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros trasos ir gabaritai turi būti tikslinami pagal specifinius teritorijų požymius rengiant kitos rūšies teritorijų planavimo dokumentus arba techninius projektus.
II. Brėžiniuose teritorijos naudojimo tipais pažymėtos apibendrintos teritorijos, didesnės nei 0,25 ha. Kitos (mažesnės) teritorijos nepažymėtos, net jeigu jose ir yra teisiškai įregistruoti kito paskirties sklypai, kuriuose veikla galima pagal tų sklypų esamą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir nustatytą naudojimo būdą bei pobūdį. Sklypams kuriems nenustatytas naudojimo būdas pastarasis nustatomas pagal Bendrojo plano reglamentus. Bendrojo plano Pagrindiniame brėžinyje nepažymėtoms mažesnėms nei 0,25 ha teritorijoms užstatymo ir teritorijų naudojimo reglamentai nustatomi vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymu.
III. Bendrasis planas nepanaikina galiojančių specialiųjų planų ir detaliųjų planų sprendinių. Rengiant naujus teritorijų planavimo dokumentus privaloma vadovautis Bendrojo plano sprendiniais. Bendrasis planas taip pat nepanaikina žemės nuosavybės dokumentuose nurodytų žemės naudojimo būdų ir pobūdžių (rengiant naujus teritorijų planavimo dokumentus tokiems sklypams, gali būti nustatoma veikla pagal Bendrojo plano reglamentus arba paliekama veikla pagal nustatytąją žemės nuosavybės dokumentuose).
IV. Suplanuotoje teritorijoje gali būti numatomi visi socialinės, inžinerinės, susisiekimo infrastruktūros objektai, kokybiškai kuriantys nesuformuotą viešam interesui naudingą socialinės, inžinerinės, susisiekimo infrastruktūros tinklą (nors jie ir nėra pažymėti brėžiniuose), esant aiškiai deklaruotam viešam interesui ir įvertinus galimą poveikį aplinkos kokybei, jeigu tai neprieštarauja galiojantiems teisės aktams bei pritarus savivaldybės tarybai. Tai gali būti atliekama neinicijuojant Bendrojo plano keitimo procedūros.
V. Neužstatytose ir neužstatomose teritorijose nauja statyba galima įstatymais nustatyta tvarka tik esamuose sklypuose ir konversijos iš taršios veiklos srities į netaršią atveju (nesukeliant neigiamų pasekmių gyvenimo ir aplinkos kokybei). Esamos namų valdos, kurios registruotos neklinojamojo turto registre Bendrojo plano patvirtinimo dieną, gali būti skaidomos tik viena namų valda kartą ir ne daugiau, kaip į tris namų valdas.Tai gali būti atliekama neinicijuojant Bendrojo plano keitimo procedūros.
VI. Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais, reglamentais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Kultūros paveldo objektų žemės sklypai yra konservacinės paskirties (LR Žemės ūkio ministro ir LR aplinkos ministro 2008-01-08 įsakymas Nr. 3D-12/D1-8 „Pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties žemės naudojimo būdų ir žemės naudojimo pobūdžių, įrašytų nekilnojamojo turto kadastre, pertvarkymo taisyklės").
VII. Nustatyti didžiausi užstatymo intensyvumo (Ulmax), užstatymo tankio (UTmax) ir pastatų aukščio (hmax) reglamentai Bendrojo plano Reglamentų lentelėje nurodyti atskiram konkrečiam sklypui.
VIII. Nagrinėjamų rajonų dydis nurodo teritorją, kurią būtina išnagrinėti rengiant šių teritorijų plėtros urbanistinius pasiūlymus arba kitos rūšies teritorijų planavimo dokumentus (jeigu veiklos ir teritorijos specifika nereikalauja nagrinėti didesnę ar mažesnę teritorją). Šiuose planuose turi būti nustatyta detali teritorijos sandara (sklypai, sklypų grupės), tikslūs privalomieji teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimai. Išduodant sąlygas kito lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimui, savivaldybės administracijos direktorius, atsižvelgdamas į konkrečią urbanistinę situaciją, įvertindamas parengtų teritorijų planavimo dokumentus ir išbaigtų struktūrų apimtį, gali koreguoti privalomų Nagrinėjamų rajonų ribas, nurodytas tai teritorijų planavimo dokumentų planavimo darbų programoje, rengimo sąlygose.
IX. Numatant maksimalų pastatų aukštį būtina įvertinti Civilinės aviacijos administracijos nustatytus aerodromo lektvų kilimo tako kliūtis ribojančių paviršių plokštumų ribas. Keičiant aerodromo lektvų kilimo tako kliūtis ribojančių paviršių plokštumų ribas galimas aukščio reglamentų tikslinimas be Bendrojo plano keitimo procedūros.
X. Nekilnojamojo turto savininkams, kurių turto esama naudojimo paskirtis, būdas ir pobūdis prieštarauja Bendrojo plano sprendiniams, paliekama tesė naudotis nekilnojamu turtu be apribojimų, kaip jis buvo naudojamas iki sprendinių patvirtinimo datos, nekeičiant jo pagrindinės Žemės naudojimo paskirties, būdo ir pobūdžio. Keičiant minėtų sklypų Žemės naudojimo paskirtį ir naudojimo būdą pastarieji keičiami, tikslinami ir papildomi vadovaujantis Bendrojo plano sprendiniais.
XI. Sanitarinės apsaugos zonos gali būti nustatomos ar keičiamos kitais teritorijų planavimo dokumentais neinicijuojant Bendrojo plano keitimo procedūros.
XII. Bendrojo plano sprendiniuose siūlomos preliminarios Zarasų miesto administracinės ribos. Zarasų miesto administracinių ribų keitimas atliekamas vadovaujantis Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų nustatymo ar keitimo planų rengimo tvarkos aprašu, patvirtintu LR Vidaus reikalų ministerijos 2010 m. vasario 9 d. įsakymu nr. 1V-80 ir vėlesniais pakeitimais.
XIII. Vadovaujantis Zarasų rajono savivaldybės 2017-12-22 tarybos sprendimu Nr. T-215 Zarasų miesto istorinės dalies (unikalus kultūros vertybių registro kodas 17126) nekilnojamo kultūros paveldo specialusis planas pripažintas Zarasų miesto bendrojo plano sudedamąja dalimi.

NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ EKSPLIKACIJA

Objekto Nr. brėžinyje	Unikalus objekto kodas	Objekto pavadinimas
		VIETOVĖS
1V	17126	Zarasų miesto istorinė dalis
		PAVIENIAI OBJEKTAI
1	16704	D. Bukanto kapas
2	38686	Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos ir Rusijos imperijų karių kapai
3	20584	Zarasų m. žydų senosios kapinės
4	38290	Zarasų žydų senosios kapinės, vad. Naujosiomis
5	21530	Zarasų m. sentikių senosios kapinės
6	17066	Lietuvos karių ir Sovietų Sąjungos teroro aukų kapai
7	10597	Namas
8	16929	Paminklas
9	11368	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta
10	2633	Ornamentuotas kryžius
11	20590	Dominyko Bukonto paminklas
12	2634	Kryžius su Nukryžiuotojo sk. ir horeljefinėmis figūromis
13	2636	Stogastulpis
14	2631	Ornamentuotas kryžius
15	2635	Stogastulpis su Rūpintojėlio skulptūra
16	2642	Koplytėlė su Jėzaus Nazariečio ir Marijos skulptūromis
17	2630	Ornamentuotas kryžius su nukryžiuotojo skulptūra

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

RIBOS

- Miesto riba / Kurortinės teritorijos riba
- Siūloma naikinti miesto riba / Siūloma naikinti kurortinės teritorijos riba
- Siūloma miesto riba
- Siūloma kurortinės teritorijos riba
- Pasienio ruožo riba
- Valstybinės reikšmės miškų riba
- Nekilnojamojo kultūros paveldo objekto ar vietovės riba
- Apsaugos zonos vizualinės apsaugos pozonio riba
- Saugomos teritorijos riba
- Buferinių apsaugai svarbios teritorijos
- P4 Reglamentuojamų (konsoliduojamų) rajonų ribos ir unikalūs numeriai
- Esamų sklypų ribos

GAMTINIO KARKASO TERITORIJŲ RIBOS

- Vietinės reikšmės geosistemų vidinio stabilizavimo arealas
- Vietinės reikšmės migracinis koridorius

POŽEMINIO VANDENS VANDENVIEČIŲ APSAUGOS ZONOS

- 1-oji juosta - griežto režimo apsaugos
- 2- oji juosta - mikrobiologinės taršos apribojimo
- 3-ioji juosta - cheminės taršos apribojimo (3a sektorius)
- 3-ioji juosta - cheminės taršos apribojimo (3b sektorius)
- 50 m taršos apribojimo juosta

TERITORIJŲ NAUDOJIMO TIPAI

- Miesto centro ir pocentrių teritorijos
- Specializuotos viešojo prioriteto objektų teritorijos
- Vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamos teritorijos
- Mažo užstatymo intensyvumo gyvenamos teritorijos
- Gyvenamos teritorijos rezervas
- Gamybos, pramonės, sandėliavimo ir inžinerinės infrastruktūros objektų teritorijos
- Susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros objektų teritorijos
- Nekilnojamojo kultūros paveldo teritorijos
- Rekreacinės teritorijos
- Urbanizuotų teritorijų viešos erdvės
- Rekreacinės teritorijos su galimu būstu
- Atskirieji želdynai
- Miškai
- Kapinių teritorija

NAUDINGŲJŲ IŠKASENŲ TELKINIAI

- Neeksploatuojamų naudingųjų iškasenų telkinys

NAUDINGŲJŲ IŠKASENŲ RŪŠIS

- S Smėlis

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO OBJEKTAI - VIETOVĖS, PAVIENIAI OBJEKTAI IR APSAUGOS ZONOS

- Pavienis kultūros paveldo objektas ir jo eksplikacijos numeris
- Vietovės kultūros paveldo objektas ir jo eksplikacijos numeris
- Kultūros paveldo objekto teritorija
- Kultūros paveldo objekto apsaugos zona

KITI ŽYMĖJIMAI

- Autobusų stotis
- Aerodromas
- Aerodromo apsaugos zonos
- Vandenvietė
- Stambiagabaričių, pavojingų atliekų, žalųjų atliekų surinkimo aikštelė
- Esama elektros skirstomųjų tinklų 10 kV oro linija
- Esama elektros skirstomųjų tinklų 35 kV oro linija
- Esama elektros perdavimo 110 kV oro linija
- Elektros oro linijų apsaugos zonos ribos
- Numatoma magistralinio dujotiekio apsaugos zona (po 25 m į abi puses nuo vamzdyno ašies), bei 25 m atstumas aplink teritoriją, kuriose yra magistralinio dujotiekio įrenginiai ar statiniai, aptvėrimą
- Numatoma magistralinio dujotiekio 1-os vietovės klasės teritorija (šiilgai magistralinio dujotiekio vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos po 200 m į abi puses nuo vamzdyno ašies ir 200 m atstumu nuo kraštinių ju taškų)
- Buitinių nuotekų valymo įrenginių teritorija
- Stambiagabaričių, pavojingų atliekų, žalųjų atliekų sanitarinė apsaugos zona
- Pastatuose, kuriuose laikomi ūkiniai gyvūnai, sanitarinė apsaugos zona
- Magistralinės reikšmės kelias
- Planuojamas magistralinės reikšmės kelias
- Krašto reikšmės kelias
- Planuojamas krašto reikšmės kelias
- Rajoninės reikšmės kelias
- Perspektyvoje naikinamas rajoninės reikšmės kelias
- Miesto struktūrinės gatvės
- Numatomos gatvės
- Kelio apsaugos zona
- Vandenys
- Upės
- Kanalai
- Grioviai
- Esamas tiltas/Viadukas
- Statiniai
- Naikinama valstybinės reikšmės miškų riba

URBANISTIKA

Duomenų šaltiniai:
1. M 1:10000 georeferencinių erdvinių duomenų rinkinys GRPK © Nacionalinė Žemės tarnyba prie ŽŪM, 2020.
2. LR miškų valstybės kadastro duomenys © Valstybinė miškų tarnyba, 2019.
3. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos informacinė sistema GEOLIS, 2019; Žemės gelmių registras, 2019.
4. LR saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenys © Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2019.
5. Kultūros vertybių registras, 2019.
6. LR upių, ežerų ir tvenkinių kadastras (UETK), 2019.
7. Zarasų rajono savivaldybė, 2019.

ATP1682	Vyr.Arch.	A. Kažienė		2020
ATP1682	PV	A. Kažienė		2020
ATP1682	Arch.	A. Kažienė		2020
786	PDV	D. Bagdonaitė		2020
252	PDV	A. Gučas		2020
	GIS PDV	A. Anikėnienė		2020

BP — ORGANIZATORIUS: **ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA**

ZARASŲ MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KOREGAVIMAS

SPRENDINIAI

PAGRINDINIS (REGLAMENTŲ) BRĖŽINYS
M 1:5000

Laida

Lapas 1 | Lapų 1

ZARASŲ MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KOREGAVIMAS

SPRENDINIAI

URBANISTINIO IR GAMTINIO KARKASŲ BEI ARCHITEKTŪRINĖS ERDVINĖS KONCEPCIJOS FORMAVIMAS

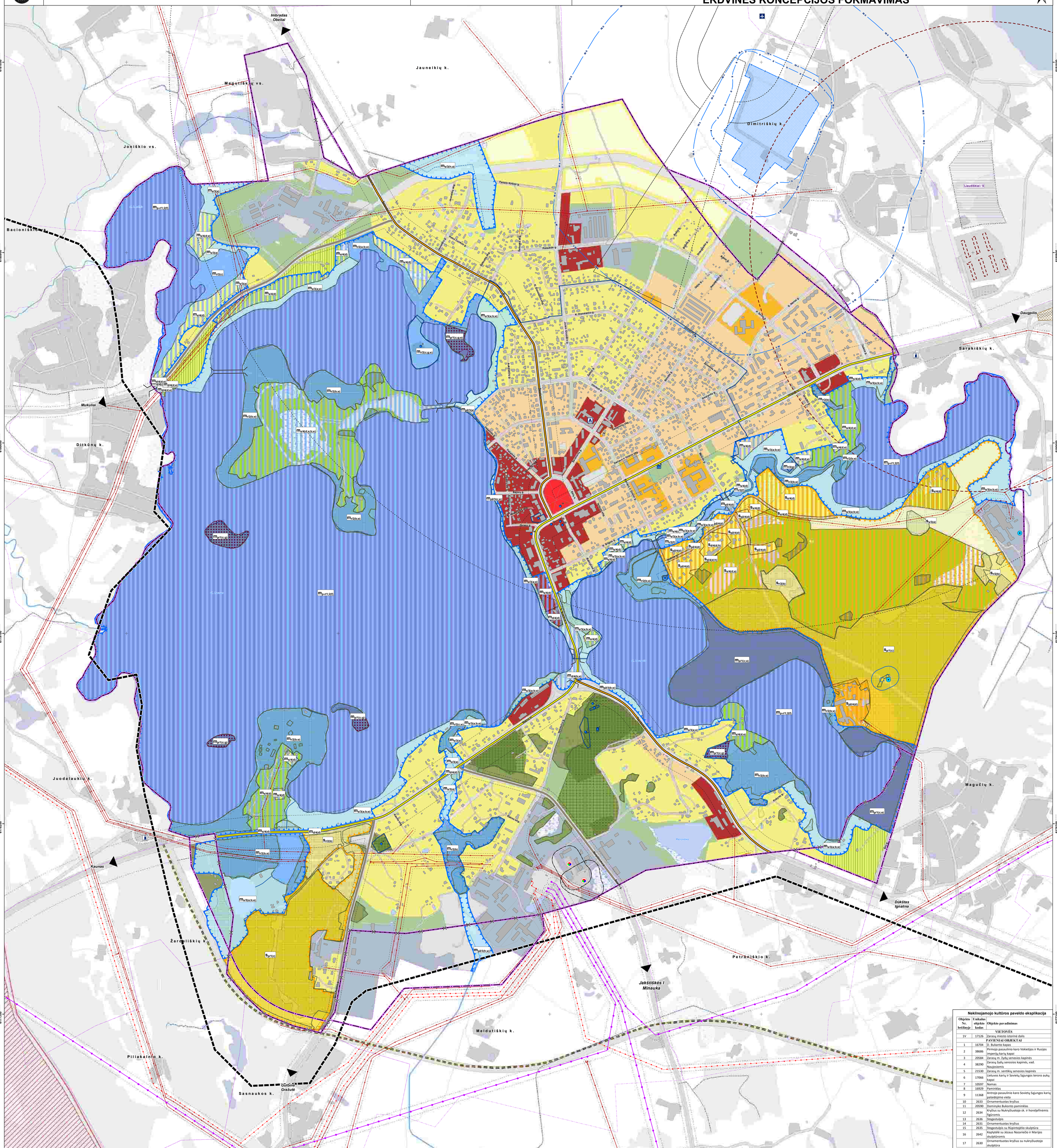

Nekilnojamojo kultūros paveldo eksplikacija

Objekto Nr. brėžinyje	Unikalus objekto kodas	Objekto pavadinimas
		VIETOVĖS
1V	17126	Zarasų miesto istorinė dalis
		PAVIENIAI OBJEKTAI
1	16704	D. Bukanto kapas
2	38686	Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos ir Rusijos imperijų karių kapai
3	20584	Zarasų m. žydų senosios kapinės
4	38290	Zarasų žydų senosios kapinės, vad. Naujosiomis
5	21530	Zarasų m. sentikių senosios kapinės
6	17066	Lietuvos karių ir Sovietų Sąjungos teroro aukų kapai
7	10597	Namas
8	16929	Paminklas
9	11368	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta
10	2633	Ornamentuotas kryžius
11	20590	Dominyko Bukonto paminklas
12	2634	Kryžius su Nukryžiuotojo sk. ir horeljefinėmis figūromis
13	2636	Stogastulpis
14	2631	Ornamentuotas kryžius
15	2635	Stogastulpis su Rūpintojėlio skulptūra
16	2642	Koplytėlė su Jėzaus Nazariečio ir Marijos skulptūromis
17	2630	Ornamentuotas kryžius su nukryžiuotojo skulptūra

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

RIBOS

- Miesto riba
- Siūloma naikinti miesto riba / Siūloma naikinti kurortinės teritorijos riba
- Siūloma miesto riba
- Pasienio ruožo riba
- Valstybinės reikšmės miškų riba
- Saugomos teritorijos riba
- Buveinių apsaugai svarbios teritorijos riba
- Esamų sklypų ribos

TERITORIJOS

- Kiti miškai
- Europinės buveinės
- Kapinių teritorija
- Kultūros paveldo objekto teritorija
- Kultūros paveldo objekto apsaugos zona

POŽEMINIO VANDENS VANDENVIEČIŲ APSAUGOS ZONOS

- 1-oji juosta - griežto režimo apsaugos
- 2- oji juosta - mikrobiologinės taršos apribojimo
- 3-ioji juosta - cheminės taršos apribojimo (3a sektorius)
- 3-ioji juosta - cheminės taršos apribojimo (3b sektorius)
- 50 m taršos apribojimo juosta

TERITORIJŲ NAUDOJIMO TIPAI

- Miesto centro ir pocentrių teritorijos
- Specializuotos viešojo prioriteto objektų teritorijos
- Vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamos teritorijos
- Mažo užstatymo intensyvumo gyvenamos teritorijos
- Gyvenamos teritorijos rezervas
- Gamybos, pramonės, sandėliavimo ir inžinerinės infrastruktūros objektų teritorijos
- Susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros objektų teritorijos
- Nekilnojamojo kultūros paveldo teritorijos
- Rekreacinės teritorijos
- Urbanizuotų teritorijų viešos erdvės
- Rekreacinės teritorijos su galimu būstu
- Atskirieji želdynai
- Miškai
- Kapinių teritorija

GAMTINIO KARKASO STRUKTŪRINĖS DALYS

Migracijos koridoriai

- m — Rajoninės (vietinės) svarbos

Geosistemų vidinio stabilizavimo arealai

- s — Rajoninės (vietinės) svarbos

Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo ir apsaugos kryptys

1. Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis
2. Palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas
3. Natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio grąžinimas (atkūrimas) ir gausinimas
4. Urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti, gamtinio karkaso terotorijų (gyvenamųjų, reakrecinių, inžinerinės bei susisiekimo infrastruktūros ir kt.) tvarkymas

Gamtinio karkaso teritorijų geoekologinis potencialas

Sp	Mp	Patikimo geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos
Sr	Mr	Riboto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos
	Mp-r	Patikimo riboto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos
Ss	Ms	Silpno geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos
Spž	Mpž	Pažeisto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos
Sd	Md	Stipriai pažeistos degraduotos geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos

Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipai

a	Naujo želdyno, miesto miško įrengimas
b	Esamo želdyno, miesto miško įrengimo lygio ir būklės gerinimas
c	Esamo želdyno, miesto miško įrengimo lygio ir būklės palaikymas
d	Kitos paskirties žemės sklypų (gyvenamos, rekreacinės, inžinerinės, susisiekimo infrastruktūros ir kt.) tvarkymas, užtikrinant gamtinio karkaso nuostatų reikalavimus
e	Vandens telkinių pakrančių tvarkymas palaikant ir stiprinant jų geoekologinį potencialą
f	Paviršinių vandens telkinių būklės palaikymas ir gerinimas
g	Tikslinių priemonių, išsaugant gamtos ir kultūros paveldo vertybes, taikymas
h	Pažeistų teritorijų rekultivavimo ir natūralizavimo, sureguliuotų upelių renaturalizavimo priemonių taikymas

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO OBJEKTAI - VIETOVĖS, PAVIENIAI OBJEKTAI IR APSAUGOS ZONOS

- Pavienis kultūros paveldo objektas ir jo eksplikacijos numeris
- Vietovės kultūros paveldo objektas ir jo eksplikacijos numeris

KITI ŽYMĖJIMAI

- Autobusų stotis
- Aerodromas ir apsaugos zona
- Aplinkkelis
- Magistralinės reikšmės kelias
- Krašto reikšmės kelias
- Rajoninės reikšmės kelias
- Miesto struktūrinės gatvės
- Valstybinių kelių apsaugos zona
- Esama elektros skirstomųjų tinklų 10 kV oro linija
- Esama elektros skirstomųjų tinklų 35 kV oro linija
- Esama elektros perdavimo 110 kV oro linija
- Esamų elektros oro linijų apsaugos zonų ribos
- Stambiagabaričių, pavojingų atliekų, žaliųjų atliekų surinkimo aikštelė
- Vandenvietė
- Stambiagabaričių, pavojingų atliekų, žaliųjų atliekų sanitarinė apsaugos zona
- Buitinių nuotekų valymo įrenginių teritorija
- Pastatuose, kuriuose laikomi ūkiniai gyvūnai, sanitarinė apsaugos zona
- Vandenys
- Upės
- Kanalai
- Grioviai
- Esamas tiltas/ viadukas
- Statiniai
- Neeksploatuojamų naudingųjų iškasenų telkinys

Naudingųjų iškasenų rūšis
Smėlis

Duomenų šaltiniai:
1. M 1:10000 georeferencinių erdvinių duomenų rinkinys GRPK © Nacionalinė žemės tarnyba prie ŽŪM, 2019.
2. LR miškų valstybės kadastro duomenys © Valstybinė miškų tarnyba, 2020.
3. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos informacinė sistema GEOLIS, 2019; Žemės gelmių registras, 2019.
4. LR saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenys © Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2019.
5. Kultūros vertybių registras, 2019.
6. LR upių, ežerų ir tvenkinių kadastras (UETK), 2019.
7. Zarasų rajono savivaldybė, 2019.

URBANISTIKA

ATP1682	Vyr Arch.	A. Kažienė	2020
ATP1682	PV	A. Kažienė	2020
ATP1682	Arch.	A. Kažienė	2020
786	PDV	D. Bagdonaitė	2020
252	PDV	A. Gučas	2020
	GIS PDV	A. Anikėnienė	2020

ZARASŲ MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KOREGAVIMAS

SPRENDINIAI

URBANISTINIO IR GAMTINIO KARKASŲ BEI ARCHITEKTŪRINĖS ERDVINĖS KONCEPCIJOS FORMAVIMAS

M 1:5000

Laida

ORGANIZATORIUS:
BP — ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Lapas 1 | Lapų 1

Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos

(teritorijų planavimo dokumentą tikrinančios institucijos pavadinimas)

TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTO PATIKRINIMO AKTAS

2020.10.14 Nr. REG156300

(data)

TPDRIS

(sudarymo vieta)

Tikrinamasis teritorijų planavimo dokumentas	**Zarasų miesto teritorijos bendrasis planas, Vietovės, Kompleksinis**
Planavimo organizatorius	**Zarasų rajono savivaldybės administracija, Sėlių a. 22 Zarasai**
Teritorijų planavimo dokumento rengėjas ir vadovas	**Uždaroji akcinė bendrovė "Urbanistika" ANDŽELIKA KAŽIENĖ**
Tikrinti pateikti dokumentai	**TPDRIS rengiamo TPD Nr. K-VT-43-18-564 kortelėje esantys dokumentai**
Patikrinimo apibendrinimas	**Bendrojo plano sprendinių koregavimo procedūros ir sprendiniai atitinka teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas**
Patikrinimo išvada	**Pritariama teikimui tvirtinti**
Nustatyti mažareikšmiai trūkumai ir pasiūlymas dėl jų ištaisymo	

Šis aktas iki teritorijų planavimo dokumento patvirtinimo gali būti skundžiamas jį išdavusiai teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą atliekančiai institucijai arba teismui.

Teritorijų planavimo dokumentą patikrino

Vyriausiasis specialistas ALGIRDAS MATULIS

Zarasų miesto teritorijos bendrasis planas Nr. K-VT-43-18-564

Situacijos schema, lapų išdėstymas

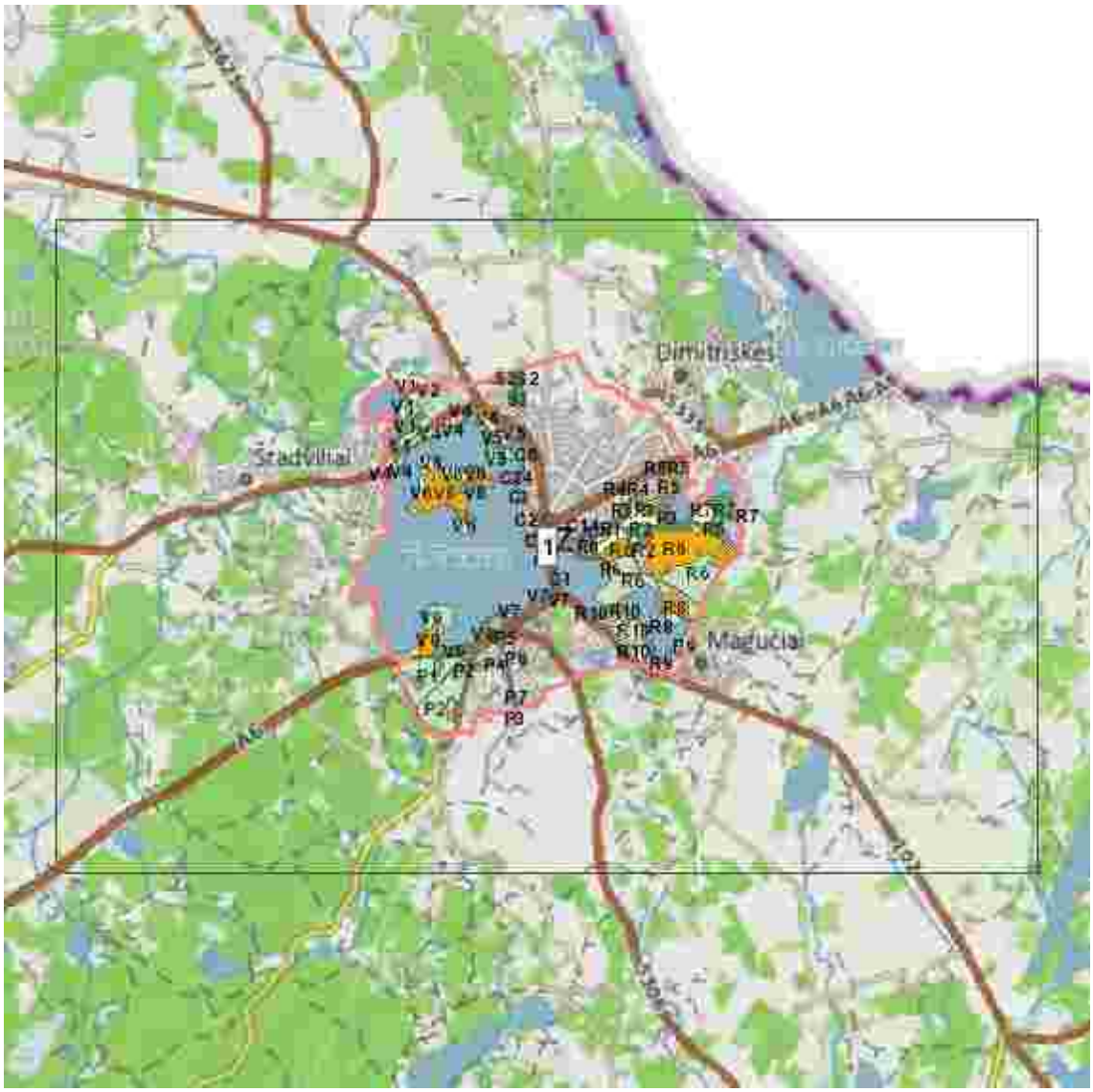

Brėžinys sugeneruotas: 2020-09-15

Sutartiniai ženklai

Galiojimo riba TPD

Numatomi parengti TPD

Funkcinė zona

Kitos reikšmės

Funkcinė zona

Miškų ir miškingų teritorijų zona

Ekosistemų apsaugos mišių zonos

Rekreacinių miškų zonos

Apsauginių miškų zonos

Ūkinių miškų zonos

Žemės ūkio teritorijų zona

Specializuotų ūkių ir Žemės ūkio teritorijų zona

Rekreacinio naudojimo žemės ūkio teritorijos

Konservacinės teritorijos zona

Vandenų zona

Urbanizuotos ir numatomos urbanizuoti teritorijos zonos

Gyvenamoji zona

Ekstensyvaus užstatymo zona

Mažo užstatymo intensyvumo zona

Vidutinio užstatymo intensyvumo zona

Intensyvaus užstatymo zona

Centro zona

Pagrindinio centro zona

Miesto dalies (rajonų) centro zona

Sodininkų bendrijų zona

Specializuotų kompleksų zona

Pramonės ir sandėliavimo zona

Inžinerinės infrastruktūros zona

Inžinerinės infrastruktūros koridorių zona

Bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų zona

Intensyviai naudojamų želdynų zona

Ekstensyviai naudojamų želdynų zona

Kitos zonos

Paslaugų zona

Vandenviečių zona

Žemėlapyje naudojamų duomenų autorių teisės

GDR10LT – Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10 000 georeferencinių erdvinių duomenų rinkinys © Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos
ORT10LT – Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10 000 skaitmeninis rastrinis ortofotografinis žemėlapis © Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos

Zarasų miesto teritorijos bendrasis planas Nr. K-VT-43-18-564

1 Lapas. M 1:10000

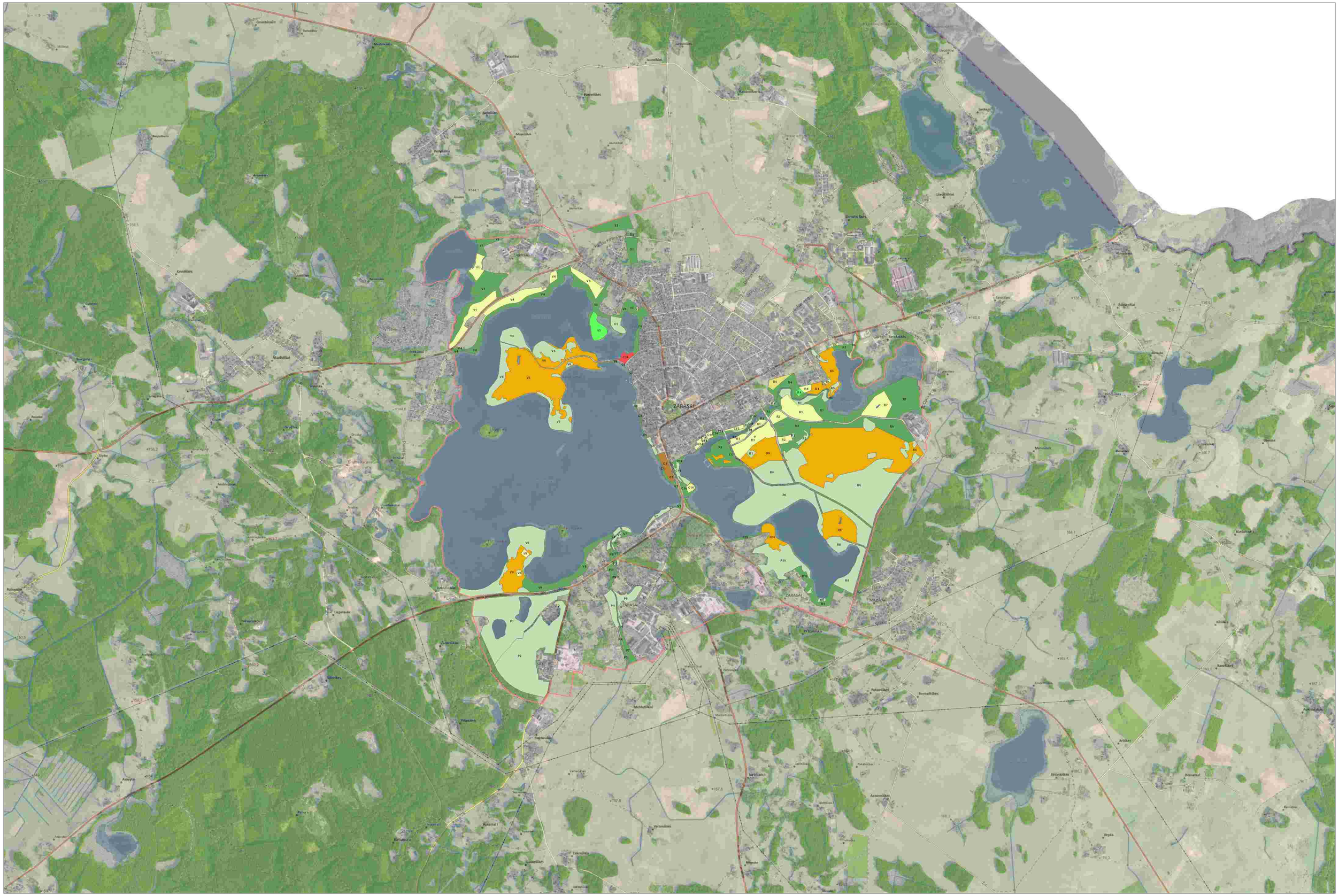

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Zarasų rajono savivaldybės administracija 188753461, Sėlių a. 22, 32110 Zarasai
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ZARASŲ MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KOREGAVIMO PATVIRTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-12-01 Nr. T-204
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Nikolajus Gusevas, Meras, Taryba
Sertifikatas išduotas	NIKOLAJUS,GUSEVAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-12-01 09:25:45 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2020-12-01 09:26:02 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2020-01-28 11:42:42 – 2025-01-26 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Zarasų rajono savivaldybės administracija, į.k.188753461 LT", sertifikatas galioja nuo 2018-12-27 14:19:47 iki 2021-12-26 14:19:47
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	6
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.15.3
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metaduomuo „Priskirtos bylos (tomo) indeksas“ turi būti nurodytas Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2020-12-01 10:56:52)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2020-12-01 10:56:57 Dokumentų valdymo sistema Avilys